

Jaarstukken 2015

Jaarstukken 2015

Inhoudsopgave

Inleiding	4
Deel I Jaarrekening	
Balans (inclusief toelichting)	9
Niet uit de balans blijvende verplichtingen	17
Gebeurtenissen na balansdatum	17
Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	19
Publicatie WNT	23
Verzamelstaat afrekening gemeenten	25
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	27
Jaarverslag	
Deel II Programmaverantwoording	31
1. Bestuur	32
2. Strategische Agenda	35
3. Nazorg stortplaatsen (beheersmatige taak)	42
4. Termijngebonden taken (afbouwtaken)	44
5. Overige uitgaven en inkomsten	46
Deel III Paragrafen	49
1. Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing	50
2. Paragraaf Financiering	53
3. Paragraaf Bedrijfsvoering	55
4. Paragraaf Verbonden partijen	56
5. Paragraaf Rechtmatigheid	57
Deel IV Uiteenzetting financiële positie	59
1. Algemene financiële beschouwing programmarekening	60
2. Formatieplan (inclusief toelichting)	62
3. Verzamelstaat bijdrage per gemeente	63

Inleiding

Wij bieden u de programmaverantwoording 2015 aan van de Regio Achterhoek met de resultaten van onze programma's: de Strategische Agenda, de stortplaatsen en de termijnggebonden taken.

Deel I van de programmarekening bevat de jaarrekening, deel II bevat de programmaverantwoording, deel III bevat de verplichte paragrafen en deel IV de uiteenzetting van de financiële positie.

Hoofdtak van de Regio Achterhoek is vanaf 2015 belangenbehartiging en benutten van externe betrekkingen. Daarnaast is het betrekken van de gemeenteraden een speerpunt. Het betreft hier geen nieuwe taken, wel een wijziging van rolopvatting en een andere prioritering. Voor de stortplaatsen verzorgde de Regio in 2015 de jaarlijkse nazorgtaak. De termijnggebonden taken bestonden in 2015 uit de uitvoering van het BWS (besluit woninggebonden subsidies).

De Regio heeft in 2011 samen met het bedrijfsleven en maatschappelijke instellingen de Achterhoek Agenda 2020 opgesteld. In 2015 is de Strategische Focus op Smart Industry/Smart Werken opgesteld. Deze focus is de basis voor de Uitvoeringsagenda^{2.0} 2020. De concept Uitvoeringsagenda^{2.0} is eind 2015 opgesteld.

Wij nodigen u uit om hierover meer te lezen in de programma's en de paragrafen van deze programmaverantwoording.

Jaarresultaat

Het jaar is afgesloten met een positief resultaat van € 56.000 (€ 0,19 per inwoner). Het resultaat is als volgt te specificeren:

Bestuur	8.000	voordeel
Strategische Agenda	16.000	Voordeel
Financiën (incl renteresultaat)	32.000	voordeel
Positief resultaat	56.000	voordeel

Het voordeel is vooral ontstaan door incidentele dekking van formatiekosten met andere inkomsten (o.a. subsidies en zwangerschapsuitkering) € 30.000 en diverse overschotten op apparaatskosten (o.a. contributies, kantoorkosten en inhuur) € 26.000.

Voor een nadere toelichting op saldi verwijzen wij graag naar de programma's.

Bestemming resultaat 2015

Voorgesteld wordt het jaarresultaat ad € 56.000 uit te keren aan de gemeenten.

Controleverklaring

BonsenReuling heeft voor 2015 een controleverklaring opgesteld ten aanzien van de financiële administratie en het beheer. De controle omvat de cijfers opgenomen in de jaarrekening 2015 en de rechtmatigheid van financiële beheershandelingen gelet op het controleprotocol 2015.

De controleverklaring voor de jaarrekening 2015 is in het boekwerk opgenomen.

Behandelprocedure

Conform de vastgestelde planning wordt de jaarrekening in het algemeen bestuur van 13 juli 2016 vastgesteld. De behandelprocedure ziet er als volgt uit:

30 maart Het concept is behandeld en geaccordeerd in het dagelijks bestuur. Na ontvangst van de controleverklaring worden de documenten uiterlijk 15 april aan de deelnemende gemeenten gezonden.

- mei/juni Tot 28 juni 2016 hebben de gemeenten de gelegenheid om hun standpunten kenbaar te maken bij de Regio.
- 22 juni Behandeling controlerapport in het dagelijks bestuur.
- 13 juli Vaststelling van de programmarekening in de vergadering van het algemeen bestuur.

Doetinchem, 14 april 2016

Dagelijks bestuur Regio Achterhoek

Deel I

Jaarrekening

Balans (inclusief toelichting)

Balans per 31 december 2015

(bedragen x € 1.000,--)	Ultimo 2015		Ultimo 2014	
ACTIVA				
Vaste activa				
<i>Immateriële activa</i>				
<i>Materiële vaste activa</i>		48	58	58
- Investerings met een economisch nut	48			
<i>Financiële vaste activa</i>		4.925		5.579
- Leningen aan:				
- Personeelshypotheken	4.925		5.579	
Totaal vaste activa		4.973		5.637
Vlottende activa				
<i>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>		6.624		4.619
- Rekening-courantverhouding met Rijk	6.566		4.461	
- Overige vorderingen	58		158	
<i>Liquide middelen</i>		254		256
- Bank- en girosaldi	254		256	
<i>Overlopende activa</i>		13.195		14.733
Totaal vlottende activa		20.073		19.608
Totaal-generaal		25.046		25.245

Balans per 31 december 2015

(bedragen x € 1.000,--) PASSIVA	Ultimo 2015		Ultimo 2014	
Vaste passiva				
<i>Eigen vermogen</i>		<i>1.004</i>		<i>997</i>
- Algemene reserve	396		403	
- Bestemming reserves (overige bestemmingsreserves)	552		556	
- Gerealiseerd resultaat nog te bestemmen	56		38	
<i>Voorzieningen</i>		<i>4.674</i>		<i>5.680</i>
- Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	4.674		5.680	
<i>Vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer</i>		<i>58</i>		<i>538</i>
- Verplichtingen BWS	58		238	
- Lening bank			300	
Totaal vaste passiva		5.736		7.215
Vlottende passiva				
<i>Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar</i>		<i>135</i>		<i>98</i>
- Overige schulden	135		98	
<i>Overlopende passiva</i>		<i>19.175</i>		<i>17.932</i>
Totaal vlottende passiva		19.310		18.030
Totaal-generaal		25.046		25.245

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Grondslagen activa

De jaarrekening is opgesteld op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingprijs. De activa met relatief geringe betekenis (aanschafwaarde < € 1.000) worden in het jaar van aanschaf direct ten laste van de exploitatie gebracht.

Afschrijving van de activa (op lineaire en annuïteiten basis) vindt plaats vanaf het moment dat het object voor gebruik beschikbaar is en met inachtneming van de verwachte gebruiks- en nuttigheidsduur. Op gronden en terreinen wordt niet afgeschreven.

Het rentepercentage voor de investeringen van 2015 bedraagt 1,5%.

Bij de doorberekeningen van de kapitaallasten over de vermeerderingen gedurende het boekjaar is uitgegaan van het hele jaar.

Van de meest voorkomende c.q. belangrijkste activa is in onderstaand overzicht de gehanteerde afschrijvingstermijnen aangegeven.

- Meubilair	12 jaar
- Archiefstellingen	10 jaar
- ICT basisvoorzieningen	4 jaar
- Softwarepakketten	5 jaar

De waardering van de overige activa en passiva geschiedt in het algemeen tegen nominale waarden. Wanneer hiervan wordt afgeweken, is dit in de toelichting bij de desbetreffende post vermeld.

Grondslagen resultaat

De inkomsten en uitgaven zijn verantwoord in het jaar waarop ze betrekking hebben, met uitzondering van het vakantiegeld, welke op kasbasis is geadministreerd.

Verordening financieel beheer

In artikel 212 Gemeentewet worden de uitgangspunten voor het financiële beleid, de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie vastgesteld. In artikel 213 Gemeentewet wordt de controle uitgewerkt. De volgende verordeningen zijn van toepassing:

- financiële verordening ex artikel 212 GW: verordening op de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede voor het financieel beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie van de Regio Achterhoek (*AB 18 december 2006*)
- controleverordening ex artikel 213 GW: verordening op de controle op het financiële beheer en de inrichting van de financiële organisatie (*AB 28 juni 2004*) en
- verordening periodiek onderzoek doelmatigheid en doeltreffendheid ex artikel 213a GW: verordening op het periodiek onderzoek naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het financiële beheer (*AB 28 juni 2004*).

Toelichting op de balans per 31 december 2015

ACTIVA

VASTE ACTIVA

Materiële vaste activa	€ 48.000
Boekwaarde per 1 januari 2015	€ 58.000
Bij: Investerings 2015	0
Af : Afschrijvingen over 2015	-10.000
Af: Desinvesteringen 2015	0
Boekwaarde per 31 december 2015	<u>€ 48.000</u>

Nadere specificatie investeringen:

In 2015 zijn geen investeringen gedaan.

Verzekerde waarden

Onder de materiële vaste activa zijn de investeringen verantwoord voor huisvesting en inventaris.

Verzekerde waarde per balansdatum: € 105.100,--

Financiële vaste activa	€ 4.925.000
--------------------------------	--------------------

Verstreckte hypotheekambtenaren

Boekwaarde per 1 januari 2015	€ 5.579.000
Af : Aflossingen 2015	-654.000
Boekwaarde per 31 december 2015	<u>€ 4.925.000</u>

Met Ingang van 1 januari 2009 is de gewijzigde wet Fido in werking getreden en komt er op die datum van rechtswege een einde aan de Hypotheekregeling van de Regio Achterhoek.

De lopende hypotheek blijven gelden. Nieuwe hypotheekaanvragen zijn sinds 1 januari 2009 niet meer gehonoreerd. In 2015 hebben 10 personen in totaal € 600.000 extra afgelost.

VLOTTENDE ACTIVA

Uiteenzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	€ 6.624.000
---	--------------------

<u>Rekening-courantverhouding met het Rijk</u>	<i>Stand per</i>	<i>Mutaties</i>	<i>Stand per</i>
	<u>01-01-2015</u>	<u>2015</u>	<u>31-12-2015</u>

BZK Schatkistbankieren	4.461.000	2.105.000	€ 6.566.000
------------------------	-----------	-----------	-------------

<u>Overige vorderingen</u>	Debiteuren	€ 58.000
----------------------------	------------	----------

Specificatie van deze vorderingen naar ouderdom is als volgt: 2015 58.000

Van de debiteuren is medio februari 2016 een bedrag van € 2.000 nog te ontvangen.

Liquide middelen	€ 254.000
-------------------------	------------------

<u>Bank- en giroaldi</u>	<i>Stand per</i>	<i>Mutaties</i>	<i>Stand per</i>
	<u>01-01-2015</u>	<u>2015</u>	<u>31-12-2015</u>

Bank Nederlandse Gemeenten	250.000	0	€ 250.000
ABN-AMRO	6.000	-2.000	4.000
	<u>256.000</u>	<u>-2.000</u>	<u>€ 254.000</u>

Overlopende activa € **13.195.000**

Nog te ontvangen voorschotbedragen overheidslichamen € 365.000
 Vooruitbetaalde kosten € 12.830.000
 € 13.195.000

Specificatie nog te ontvangen voorschotbedragen overheidslichamen

	01-01-2015	Toevoeging	Ontvangen	31-12-2015
Regiocontract/MIP				
- te ontvangen Provincie	5.403.000	86.000	5.156.000	333.000
- te ontvangen gemeenten	337.000	-	305.000	32.000
	<u>5.740.000</u>	<u>86.000</u>	<u>5.461.000</u>	<u>365.000</u>

specificatie vooruitbetaalde kosten:

Regiocontract / betaalde voorschotten	12.743.000
Overige vooruitbetaalde kosten	87.000
	<u>12.830.000</u>

VASTE PASSIVA

EIGEN VERMOGEN

Reserves / Bestemmingsreserves € **1.004.000**

Algemene reserve

Saldo per 1 januari 2015	€ 403.000
Bij: Toevoeging rente 2015	14.000
Bij: Overige toevoegingen 2015	0
Af: Onttrekkingen 2015	-21.000
Saldo per 31 december 2015	€ <u>396.000</u>

Tot de algemene reserve worden gerekend alle reserves, waar geen bestemming is gegeven (vrij besteedbaar). De algemene reserve dient vooral voor het opvangen van tegenvallers in het jaarresultaat. Op 31 december 2015 bedraagt het saldo € 396.000.

Specificaties algemene reserve

Onttrekkingen: In 2015 heeft het algemeen bestuur besloten het surplus boven de algemene reserve (€ 21.000) toe te voegen aan de voorziening wachtgelden.

	projecten- reserve	bws rente- resultaat	
<u>Bestemmingsreserve</u>			
Saldo per 1 januari 2015	331.000	225.000	556.000
Bij: Overige toevoegingen 2015	26.000		26.000
Af: Onttrekkingen 2015	-5.000	-25.000	-30.000
Saldo per 31 december 2015	<u>352.000</u>	<u>200.000</u>	€ <u>552.000</u>

In voorgaande jaren zijn gelden gestort in een bestemmingsreserve projecten voor de financiering van projecten uit het jaarplan.

De bestemmingsreserve BWS-renteresultaat is ontstaan uit rentevoordelen over toegekende BWS-budetten.

De voordelen zijn ontstaan door tijdsverschil tussen ontvangst van subsidies van het Rijk en betaling van subsidie aan belanghebbenden. In 2009 heeft het Rijk de subsidieverplichting aan de Regio afgekocht.

De komende jaren wordt nog rente betaald aan belanghebbenden.

Resultaat na bestemming

Exploitatieresultaat 2015

€ 56.000

Het exploitatieresultaat 2014 ad. € 38.000 is gerestitueerd aan de deelnemende gemeenten en vervolgens door het AB (van 15 juli 2015) beschikbaar gesteld ter dekking van de kosten van de strategische focus.

VOORZIENINGEN€ **4.674.000**

Voorzieningen geven een schatting van de voorzienbare lasten in verband risico's en verplichtingen, maar waarvan de omvang en/of het tijdstip van optreden min of meer onzeker zijn.

De voorzieningen dienen naar beste schatting dekkend te zijn voor de achterliggende verplichtingen en risico's.

	<i>Risico wachtgelden</i>	<i>Onderhoud huisvesting</i>	<i>Nazorg stortplaatsen</i>	
Saldo per 1 januari 2015	446.000	90.000	5.144.000	€ 5.680.000
Bij: Toevoeging rente 2015	0	0	180.000	180.000
Bij: Overige toevoegingen 2015	21.000	1.000	0	22.000
Af: Onttrekkingen 2015	-25.000	0	-1.183.000	-1.208.000
Saldo per 31 december 2015	<u>442.000</u>	<u>91.000</u>	<u>4.141.000</u>	€ <u>4.674.000</u>

Het overgrote deel van de staat Voorzieningen en Reserves bestaat uit reserveringen ten behoeve van de van de Nazorg van stortplaatsen.

In verband met de beoogde overdracht van stortplaats de Langenberg eind 2016 aan de Provincie Gelderland is in september 2014 reeds € 6.000.000 aan nazorggelden aan de Provincie betaald. Deze gelden zijn gestort in het Provinciaal Nazorgfonds en geven een rendement van 4,6%.

LANGLOPENDE SCHULDEN**Vaste schulden een looptijd langer dan één jaar**€ **58.000**Verplichtingen BWS:

- budgetten koop- en huurwoningen en eenmalige budgetten

€ 58.000€ 58.000

Deze verplichtingen zijn toegekende aanvragen van woningbouwcorporaties en derden.

Na oplevering van de toegekende bouwplannen worden de voorlopige beschikkingen tegen de dan geldende criteria omgezet in definitieve beschikkingen.

Lening bank€ 0

Verstrekke lening	3.000.000
af: aflossingen t/m 2014	2.700.000
af: aflossing 2015	<u>300.000</u>
Boekwaarde per 31 december 2015	<u>0</u>

Op 16 juni 2005 is een geldlening aangetrokken tegen een rente van 2,97%.

In 2015 bedroeg de rentelasten € 4.340.

Op 15 juni 2015 verviel de laatste aflossingstermijn ad. € 300.000.

VLOTTENDE PASSIVA**Overige schulden**€ **135.000**kortlopende schulden€ 135.000

Van de kortlopende schulden is medio februari 2016 een bedrag van € 1.000 nog te betalen.

Overlopende passiva **€ 19.175.000**

Door derden bekleemde middelen	€ 15.833.000
Vooruitontvangen bedragen	€ 2.782.000
Nog te betalen bedragen	€ 560.000
	€ 19.175.000

Specificatie door derden bekleemde middelen

	<i>Stand</i>			<i>Stand</i>
	<i>01-01-2015</i>	<i>Toevoeging</i>	<i>Vrijval</i>	<i>31-12-2015</i>
Regiocontract / afgegeven beschikkingen	15.493.000	86.000		15.579.000
ISV	149.000		2.000	147.000
CVV OV-deel	290.000		183.000	107.000
	15.932.000	86.000	185.000	15.833.000

specificatie vooruitontvangen bedragen:

subsidie BZK programma bevolkingsdaling	154.000
subsidie provincie doeluitkering rijk	86.000
subsidie regiocontract betaal-en beheerautoriteit	36.000
belastingdienst omzetbelasting voorgaande jaren	2.438.000
subsidie kansenverkenning	8.000
bijdrage gemeenten en ondernemers stuurgroep	55.000
overig	5.000
	2.782.000

specificatie nog te betalen kosten:

nog te besteden mlp-gelden 2008-2011	176.000
afwikkeling cpa en ambulancedienst	183.000
bedrijven in crisistijd	20.000
uitgaven inhuur derden	71.000
uitgaven traineeproject	20.000
accountantskosten	8.000
belastingdienst loonheffing dec 2015	42.000
belastingdienst omzetbelasting 4e kwartaal 2015	8.000
kosten erfgoedcentrum achterhoek en liemers	14.000
overig	18.000
	560.000

Niet uit balans blijvende verplichtingen

Automatisering

De Regio Achterhoek heeft geen eigen netwerk/systeembeheerders in dienst. Om de continuïteit en ondersteuning op het terrein van de automatisering te waarborgen is er voor het ICT-beheer een overeenkomst gesloten met de gemeente Doetinchem. De overeenkomst is aangegaan voor een jaar en wordt telkens stilzwijgend met een jaar verlengd met een opzegtermijn van drie maanden.

Personeelsinformatiesysteem

Met het oog op kosten reductie en continuïteit is voor de salarisadministratie en personeelszaken samenwerking gezocht met de gemeente Doetinchem. De overeenkomst is aangegaan voor een jaar en wordt telkens stilzwijgend met een jaar verlengd met een opzegtermijn van zes maanden.

Huurovereenkomsten

Ten behoeve van de huisvesting en parkeergelegenheid van personeel zijn huurovereenkomsten gesloten met derden.

plaats	huurtermijn	einddatum	huur per jaar	Locatie/straat
Doetinchem	5 jaren	31-07-2017	€ 48.000	Terborgseweg 21
Doetinchem	1 jaar	31-12-2016	€ 3.000	Melkweg

Onderhoudscontracten huisvesting

Voor diverse werkzaamheden zijn meerjarige overeenkomsten afgesloten:

ten behoeve van	contractstermijn	einddatum	kosten per jaar
Kopieerapparatuur	1 jaar	31-12-2016	€ 11.500
Mobiele telefonie	1 jaar	Opzegtermijn 3 maanden	€ 500

Contracten Personeelszaken

ten behoeve van	contractstermijn	einddatum	kosten per jaar
Terwerkstelling arbeidskrachten		opzegtermijn 1 jaar	Afhankelijk van aantal detacheringen
IZA-bedrijfszorgpakket	1 jaar	opzegtermijn 2 maanden	
Bedrijfsarts	1 jaar	opzegtermijn 3 maanden	Afhankelijk van inzet uren
Dienstverlening uitvoering bovenwettelijke uitkeringen	onbepaalde tijd	opzegtermijn 3 maanden	Afhankelijk van aantal uitkeringsgerechtigden

Gebeurtenissen na balansdatum

Moram

Naar aanleiding van een brand bij Moram in 's-Heerenberg is in maart 2008 een tweede claim (betrekking hebbend op de bevelvoering tijdens de brand) neergelegd bij de Regio Achterhoek. Het dagelijks bestuur heeft besloten (24-03-2004) dat dit aspect buiten de opschaling van de brandweertaak blijft en voor rekening van de Regio Achterhoek is. Na een jarenlange onzekerheid over de financiële uitkomsten is in 2013 een maximale claim toegewezen die binnen de verzekeringspolis past. De definitieve afhandeling van de procedure dient nog wel plaats te vinden.

Overdracht stortplaatsen

Het algemeen bestuur heeft in haar vergadering van 29 mei 2013 besloten de nazorg van 3 regionale stortplaatsen, de Langenberg te Zelhem, 't Bellegoor te Eibergen en 't Wal(d) te Winterswijk versneld over te dragen aan de Provinciale nazorgorganisatie.

Inmiddels vindt ambtelijk overleg plaats met medewerkers van de Provincie Gelderland om procedureafspraken te maken die leiden tot de overdracht van de nazorg van de betreffende gesloten stortplaatsen. Gestreefd wordt naar een overdracht van de stortplaatsen eind 2016.

Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

Programma	(a)		(b)		(c)		(d)		(e)		(f)		(g)		(h)		(i)		
	Werkelijke Lasten	Werkelijke Baten	Werkelijke Lasten	Werkelijke Baten	Saldo (a-b)	Begrote Lasten	Begrote Baten	Begrote Lasten	Begrote Baten	Begrote Saldo (d-e)	Verschil Lasten (a-d)	Verschil Baten (b-e)	Verschil Saldo (g-h)	Verschil Lasten (a-d)	Verschil Baten (b-e)	Verschil Saldo (g-h)	Verschil Lasten (a-d)	Verschil Baten (b-e)	Verschil Saldo (g-h)
Bestuur	149.000	84.000	149.000	84.000	65.000	206.000	133.000	206.000	133.000	73.000	-57.000	-49.000	-8.000	-57.000	-49.000	-8.000	-57.000	-49.000	-8.000
Strategische agenda	1.878.000	598.000	1.878.000	598.000	1.280.000	2.184.000	849.000	2.184.000	849.000	1.335.000	-306.000	-251.000	-55.000	-306.000	-251.000	-55.000	-306.000	-251.000	-55.000
Stortplaatsen	1.188.000	1.188.000	1.188.000	1.188.000	0	1.410.000	1.410.000	1.410.000	1.410.000	0	-222.000	-222.000	0	-222.000	-222.000	0	-222.000	-222.000	0
Termijnggebonden taken	38.000	22.000	38.000	22.000	16.000	39.000	8.000	39.000	8.000	31.000	-1.000	14.000	-15.000	-1.000	14.000	-15.000	-1.000	14.000	-15.000
Financiën	51.000	21.000	51.000	21.000	30.000	31.000	13.000	31.000	13.000	18.000	20.000	8.000	12.000	20.000	8.000	12.000	20.000	8.000	12.000
- resultaat kostenplaatsen	449.000	492.000	449.000	492.000	-43.000	480.000	480.000	480.000	480.000	0	-31.000	12.000	-43.000	-31.000	12.000	-43.000	-31.000	12.000	-43.000
- renteresultaat	204.000	210.000	204.000	210.000	-6.000	761.000	761.000	761.000	761.000	0	-557.000	-551.000	-6.000	-557.000	-551.000	-6.000	-557.000	-551.000	-6.000
Subtotaal programma's	3.957.000	2.615.000	3.957.000	2.615.000	1.342.000	5.111.000	3.654.000	5.111.000	3.654.000	1.457.000	-1.154.000	-1.039.000	-115.000	-1.154.000	-1.039.000	-115.000	-1.154.000	-1.039.000	-115.000
Bijdrage deelnemende gemeenten					1.387.000					1.387.000			0			0			0
Resultaat voor bestemming					45.000					-70.000			115.000			115.000			115.000
Toevoegingen / onttrekkingen reserves																			
Bestuur					5.000					5.000			0			0			0
Strategische agenda					-13.000					26.000			-39.000			-39.000			-39.000
Stortplaatsen					0					0			0			0			0
Termijnggebonden taken					16.000					31.000			-15.000			-15.000			-15.000
Financiën					8.000					8.000			0			0			0
- resultaat kostenplaatsen					0					0			0			0			0
- renteresultaat					-5.000					0			-5.000			-5.000			-5.000
Subtotaal mutatie reserves					11.000					70.000			-59.000			-59.000			-59.000
Resultaat na bestemming					56.000					0			56.000			56.000			56.000

TOELICHTING OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN IN DE JAARREKENING

Algemeen

Op het programma van de strategische agenda komt de doorberekening van uren vanuit de kostenplaats kerntaken aan de orde. De toerekening van de werkelijke uren 2015 vanuit de kostenplaats geeft ten opzichte van de begrote uren verschuivingen te zien tussen de verschillende onderdelen binnen het programma strategische agenda. Voor een toelichting op de afwijking in de loonkosten wordt verwezen naar de toelichting op het formatieplan (bijlage 2).

Toelichting per programma

Bestuur

De onttrekking aan de reserves is € 5.000 conform de begroting. Het betreft een onttrekking aan de projectenreserve bestemd voor raadsbijeenkomsten.

Het voordelige verschil in de bijdrage gemeenten (€ 8.000) is met name veroorzaakt door een overschot op bestuurskosten (€ 3.000) en een overschot (€ 5.000) op overige apparaatskosten (contributies en abonnementen/representatiekosten).

Op 6 november 2014 heeft de Regio van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties een beschikking van € 10.000 ontvangen voor het organiseren van een traject om de samenwerkingscultuur tussen de acht colleges van burgemeesters en wethouders in de Achterhoek te versterken. Hiervan is in 2015 het resterende bedrag ad € 7.000 uitgegeven.

Strategische agenda

De onttrekking aan de projectenreserve is € 0 in plaats van de geraamde onttrekking van € 39.000; een voordelig verschil van € 39.000. De oorzaak hiervan is gelegen in het feit dat de kosten van de projecten ten laste van het exploitatieresultaat zijn gekomen. De toevoeging aan de projectenreserve ad € 13.000 betreft een bijdrage van de gemeenten Zutphen en Lochem voor deelname aan het portefeuillehoudersoverleg Vrijetijdseconomie. Het overschot op de projectenreserve wordt ingezet voor de dekking van het jaarplan 2012-2015 (AB 29 februari 2012) en voor nader te bepalen projecten op het gebied van Vrijetijdseconomie.

Het voordelige verschil in de bijdrage gemeenten (€ 16.000) is met name veroorzaakt door een overschot op onvoorzien (€ 10.000), een overschot op loonkosten (€ 18.000) voornamelijk door vacatureruimte, een overschot op overige personeelskosten (€ 9.000) als gevolg van een zwangerschapsuitkering en detachingsopbrengsten en een tekort op de kosten voor lobbywerkzaamheden en strategische focus (€ 21.000) met name als gevolg van een gewijzigde dekking van de kosten.

Overige beheersmatige kerntaken (stortplaatsen)

In 2015 wordt voor de nazorg van de regionale stortplaatsen € 1.183.000 onttrokken aan de voorziening nazorg stortplaatsen.

Termijngebonden taken

Er is € 16.000 onttrokken aan de BWS reserve ten opzichte van een begroot bedrag van € 31.000. De loonkosten voor de BWS medewerker zijn lager als gevolg van gerealiseerde inkomsten detachering door de BWS medewerker.

Financiën

De mutatie in de reserves voor dit programma (€ 3.000 onttrekking) is als volgt te specificeren:

	<i>raming</i>	<i>werkelijk</i>
- onttrekking renteresultaat BWS aan reserve BWS rente resultaat	8.000	9.000
- onttrekking algemene reserve (tbv toevoeging wachtgeldvoorz)	21.000	21.000
- toevoeging projectenreserve	- 13.000	-13.000
- toevoeging rente algemene reserve	- 8.000	-14.000
Per saldo onttrekking reserves programma financiën	8.000	3.000

Het voordelige verschil in de bijdrage gemeenten (€ 32.000) wordt voornamelijk veroorzaakt door een nadelig saldo op onvoorziene posten (€ 12.000), een rente-voordeel (€ 1.000) en een voordelig saldo op de kostenplaatsen bedrijfsvoering (€ 43.000).

Het nadelige saldo op de post onvoorzien (€ 12.000) wordt veroorzaakt door de kosten van opslag bij Erfgoed centrum Achterhoek Liemers (AB besluit van 9 december 2015) Vanaf 2017 worden de kosten structureel opgenomen in de begroting.

Het gerealiseerde renteresultaat bedraagt € 1.000 (voordelig) door een afrondingsverschil. Als gevolg van het Schatkistbankieren is er aanzienlijk minder rente gerealiseerd dan geraamd.

Het voordelige saldo op de kostenplaatsen bedrijfsvoering (€ 43.000) wordt met name veroorzaakt door een overschot door toerekening van loonkosten naar gesubsidieerde projecten (€ 14.000), een tekort op loonkosten (€ 3.000), een overschot op inhuur derden (€ 8.000), een tekort op accountantskosten (€ 6.000) en een overschot op kantoorkosten (30.000). Het overschot op de kantoorkosten wordt met name veroorzaakt door lagere kosten voor automatisering en copiers en lagere kapitaallasten.

Publicatie Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (WNT)

Publicatie bezoldiging topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen 2015

Naam	Functie	Duur bestuurs- periode	Duur dienstver- band	Omvang dienstver- band	Beloning	Belastbare kosten- vergoedingen	Voorzieningen betaalbaar op termijn
R.C.P. Swieringa	Secretaris directeur Voorzitter algemeen bestuur, voorzitter dagelijks bestuur	-	1-1/31-12	1 fle	€ 75.409	€ 574	€ 14.704
N.E. Joosten		1-1/31-12	-	-	onbezoldigd	-	-
P. Drenth	Lid algemeen bestuur	1-1/31-12	-	-	onbezoldigd	-	-
M.J. van Beem	Lid algemeen bestuur, lid dagelijks bestuur, vice voorzitter	1-1/31-12	-	-	onbezoldigd	-	-
E. Luiten	Lid algemeen bestuur	1-1/31-12	-	-	onbezoldigd	-	-
L. Scharenborg	Lid algemeen bestuur	1-1/10-5	-	-	onbezoldigd	-	-
J. v. Oostrum	Plaatsvervangend lid algemeen bestuur	11-5/22-6	-	-	onbezoldigd	-	-
M. van Haaren	Lid algemeen bestuur	23-6/31-12	-	-	Onbezoldigd	-	-
A. Spekschoor	Lid algemeen bestuur, lid dagelijks bestuur	1-1/31-12	-	-	onbezoldigd	-	-
T. Loeff-Hageman	Lid algemeen bestuur	1-1/31-12	-	-	onbezoldigd	-	-
M. Bronsvort	Lid algemeen bestuur	1-1/31-12	-	-	onbezoldigd	-	-
J. Finkenflugel	Lid algemeen bestuur	1-1/3-11	-	-	onbezoldigd	-	-
B. Kuster	Plaatsvervangend lid algemeen bestuur	4-11/31-12	-	-	onbezoldigd	-	-

Verzamelstaat afrekening gemeenten

Verzamelstaat afrekening gemeenten

Programma	(a) Lasten	(b) Baten	(c) Saldo (b-a)	(d) Mutatie reserve	(e) Overschot bijdrage (c+d)	(f) Ontvangen voorschot inwoner- bijdrage begroot	(g) Bijdrage overschot	(h) Afrekening inwoner- bijdrage (f-g)
<i>Bestuursdienst</i>								
Bestuur	149.000	152.000	3.000	5.000	8.000	68.000	8.000	60.000
Strategische agenda	1.878.000	1.907.000	29.000	-13.000	16.000	1.309.000	16.000	1.293.000
Stortplaatsen	1.188.000	1.188.000	0	0	0	0	0	0
Termijngelobden taken	38.000	22.000	-16.000	16.000	0	0	0	0
Financiën	51.000	31.000	-20.000	8.000	-12.000	10.000	-12.000	22.000
- resultaat kostenplaatsen	449.000	492.000	43.000	0	43.000	0	43.000	-43.000
- renteresultaat	204.000	210.000	6.000	-5.000	1.000	0	1.000	-1.000
Totaal	3.957.000	4.002.000	45.000	11.000	56.000	1.387.000	56.000	1.331.000

(- = tekort) (+ = onttrekking) (+ = overschot)

Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de programmabiaden van de programmaverantwoording.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Regio Achterhoek

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in deze jaarstukken 2015 opgenomen jaarrekening 2015 van gemeenschappelijke regeling Regio Achterhoek te Doetinchem gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2015 en het overzicht van baten en lasten over 2015 met de toelichtingen, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het dagelijkse bestuur

Het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling Regio Achterhoek is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening in overeenstemming met het in Nederland geldende Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector WNT), alsmede het jaarverslag in overeenstemming met het in Nederland geldende Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Deze verantwoordelijkheid houdt onder meer in dat de jaarrekening zowel de baten en lasten als de activa en passiva getrouw dient weer te geven en dat de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Rechtmatige totstandkoming betekent in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling.

Het dagelijks bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol Regio Achterhoek 2015 en het Controleprotocol WNT.

Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld

daarvan, alsmede voor de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van gemeenschappelijke regeling Regio Achterhoek.

Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

De financiële rechtmatigheidscriteria zijn vastgesteld met het normenkader door het algemeen bestuur op 15-07-2015. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten. Op basis van artikel 2 lid 7 BADO is deze goedkeuringstolerantie door het algemeen bestuur vastgesteld. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn. Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de toleranties gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van gemeenschappelijke regeling Regio Achterhoek een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2015 als van de activa en passiva per 31 december 2015 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten en de bepalingen van en krachtens de WNT.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2015 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 213, lid 3 onder d van de Gemeentewet vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Lichtenvoorde, 14 april 2016

Kreston BonsenReuling Audit B.V.

Was getekend: H.F. Maarsingh, Registeraccountant

Deel II

Programmaverantwoording

Bestuur

Programma 1

Wat willen we bereiken?

Strategische doelstelling

Het samenwerkingsverband Regio Achterhoek zet zich in voor het behoud van een economisch sterke, vitale en verbonden regio die slim inspeelt op actuele maatschappelijk-economische uitdagingen, zoals de gevolgen van de demografische ontwikkelingen. De acht aangesloten gemeenten kunnen deze uitdagingen veelal niet 'ieder voor zich' aangaan. Een krachtige en vruchtbare bestuurlijke samenwerking in de Achterhoek is daarom gewenst.

Bestuurlijke ontwikkelingen

Opdracht Regio

De belangrijkste taken van Regio Achterhoek zijn vanaf januari 2015 'belangenbehartiging & benutten van externe betrekkingen' en 'intergemeentelijke afstemming & het betrekken van de gemeenteraden bij regionale omwikkelingen'. Het betreft hier geen nieuwe taken; de Regio blijft binnen de eerder gestelde inhoudelijke kaders actief. Het betreft echter wel een wijziging van rolopvatting en een andere prioritering: de nadruk ligt op belangenbehartiging & benutten van externe betrekkingen. De inhoudelijke verantwoording en de onderverdeling van producten binnen het programma Strategische Agenda zijn daarom gewijzigd.

Gemeente Montferland

De gemeenteraad van Montferland heeft op 30 april 2015 besloten uit te treden uit de gemeenschappelijk regeling Regio Achterhoek.

Wat zijn onze kaders?

Beleidskaders	Datum	Orgaan
Subsidieverordening	22 oktober 2008	algemeen bestuur
Organisatieverordening	22 oktober 2008	algemeen bestuur
Samenwerkingsregeling Regio Achterhoek	28 oktober 2011	algemeen bestuur
22e wijziging	22 april 2015	algemeen bestuur

Wat hebben we er voor gedaan?

Intergemeentelijke afstemming en betrekken gemeenteraden

Strategische focus en doorontwikkeling regionale samenwerking

In 2015 hebben de colleges gekozen voor een strategische focus op Smart Industry/Smart Werken; dit is tot uitgangspunt voor de Uitvoeringsagenda^{2.0} Achterhoek 2020 benoemd. Het concept voor deze agenda is eind 2015 opgesteld. Omdat de agenda op haar beurt de basis vormt voor de Gebiedsopgave van de provincie is er intensief overleg geweest tussen provincie, stuurgroep Achterhoek2020 en het bestuur van Regio Achterhoek over de strategische focus en de rolverdeling tussen de partijen.

Om de Uitvoeringsagenda tot een succes te maken is een daadkrachtige overheid nodig. Het algemeen bestuur heeft daarom tijdens de heidag in oktober afgesproken om te onderzoeken hoe op bestuurlijk niveau slagvaardiger kan worden geopereerd.

De Uitvoeringsagenda vraagt daarnaast om een doelmatige organisatie van de beschikbare capaciteit. Eind 2015 is gestart met het uitwerken van de benodigde kwaliteit en kwantiteit aan fte's en de wijze waarop gemeenten en Regio dit het beste kunnen organiseren. In 2016 volgt een voorstel hiervoor.

Collegeontmoetingen: Tweedaags werkbezoek aan Groningen en C8

Om de intergemeentelijke samenwerking te versterken, hebben de Achterhoekse colleges in februari een tweedaags werkbezoek gebracht aan Groningen. Zij spraken onder andere over de wijze waarop regio Delfzijl en de provincie Groningen de gevolgen van de bevolkingskrimp aanpakken. Het belangrijkste inzicht was de noodzaak om een strategische focus vast te stellen, gericht op het versterken van de regionale economische kracht. Dit heeft geresulteerd in de keuze voor Smart Industry als focus voor de Achterhoek. Tijdens de twee C8 bijeenkomsten (mei en september) werd deze keuze besproken en uitgediept.

Betrekken gemeenteraden

In 2015 zijn twee regionale raadsbijeenkomsten gehouden. Het bestuur van Regio Achterhoek ging op 22 april met de raadsleden in gesprek over mogelijkheden om hun betrokkenheid bij regionale ontwikkelingen te vergroten. Uit een indicatieve peiling bleek dat raadsleden hierover heel verschillend denken. Om het contact te verstevigen en tot meer eenduidigheid te komen, heeft een delegatie van het algemeen bestuur in 2015 alle gemeenteraden bezocht, met uitzondering van die van Montferland en Oude IJsselstreek.

Conclusies:

1. Het algemene gevoel is dat het goed is om dit soort gesprekken te houden, zodat beelden kunnen worden gedeeld en bijgesteld. De gesprekken waren constructief en informatief. Het is voor veel raadsleden echter niet helder hoe de intergemeentelijke samenwerking is georganiseerd. Het onderscheid tussen Regio Achterhoek, Achterhoek 2020 en de portefeuillehoudersoverleggen is vaak niet duidelijk.
2. Raadsleden hechten waarde aan intergemeentelijke samenwerking. De meerwaarde van Regio Achterhoek ligt vooral op het gebied van externe betrekkingen (lobby, subsidies en marketing).
3. Raadsleden onderschrijven het belang van het aanbrengen van een strategische focus. Er lijkt draagvlak om de innovatieve economie/ Smart Industry tot speerpunt te maken.
4. Raadsleden willen eerder en beter betrokken worden bij de inhoudelijke regionale dossiers.

Op 7 december is het belang en het wat & hoe van de strategische focus op Smart Industry toegelicht. Ondernemers uit de Achterhoek spraken hierover met raadsleden.

Om de raden directer te informeren over de resultaten van de Regio, is in juni gestart met het digitaal verzenden van een 'raadsbericht' uit naam van de secretaris/ directeur. In 2015 zijn drie berichten verzonden, waarop positieve reacties zijn gegeven.

Sterk Bestuur Gelderland

De adviescommissie Sterk Bestuur heeft medio april zes aanbevelingen gedaan voor Regio Achterhoek. Een aantal daarvan is in 2015 opgepakt, zoals 'het opstellen van een breed gedragen strategische agenda waarin de raden nadrukkelijk betrokken zijn'; ook is samen met de andere twee O's en de provincie de Uitvoeringsagenda^{2.0} opgesteld. De aanbeveling 'versterken van de beleids capaciteit' is onderdeel van de voorgenomen doorontwikkeling van de regionale samenwerking.

Samenwerking met de provincie Gelderland

Medio april presenteerde de provincie het coalitieakkoord waarin zij de gebiedsopgave voor de Achterhoek heeft geformuleerd: 'het op niveau houden van economie en leefbaarheid in het licht van de demografische ontwikkelingen'. Gedeputeerde mevrouw Schouten heeft de Achterhoek diverse malen bezocht om een goed beeld te krijgen van de opgave. Hierbij heeft de Achterhoek de strategische focus als leidraad voor alle nieuwe plannen en beslissingen benadrukt. Tevens is intensief gesproken over de rolverdeling tussen Regio Achterhoek en stuurgroep Achterhoek2020.

Gemeente Montferland

Het algemeen bestuur en gemeente Montferland hebben bestuurlijk overlegd over (de consequenties van) de uittreding uit de gemeenschappelijke regeling Regio Achterhoek. Dit wordt in 2016 uitgewerkt. De gemeente wil per 1 januari 2017 officieel uittreden.

Bestuurlijke invulling vacatures

Mevrouw Frank is na het vertrek van de heer Scharenborg afgevaardigd naar de stuurgroep Achterhoek2020. Mevrouw Van Haaren heeft de functie van voorzitter van het portefeuillehoudersoverleg Vrijtijdseconomie en de afvaardiging naar het algemeen bestuur

overgenomen van de heer Scharenborg. Het voorzitterschap van het portefeuillehoudersoverleg Duurzame economie is na het vertrek van de heer Alberse in 2016 ingevuld door de heer Engels. De heer Kusters is namens de gemeente Oude IJsselstreek afgevaardigd naar het algemeen bestuur als opvolger van de heer Finkenflügel.

Bestuurlijke samenwerking met Twente

Op 30 november hebben leden van het portefeuillehoudersoverleg Duurzame economie en het Achterhoeks Centrum voor Technologie gesproken met bestuurders van Regio Twente en met Kennispark Twente. Er zijn afspraken gemaakt om te onderzoeken hoe de samenwerking rondom vouchers en kredieten, gezamenlijke kennismakelaars, Euregio/Interreg en lobby sterker kan worden.

Wat heeft het gekost?

Programma 1: Bestuur	R 2014	B 2015 primair	B 2015 gewijzigd	R 2015
010.1 Samenwerking gemeenten	21.000	17.000	17.000	16.000
010.2 Bestuursapparaat	149.000	171.000	189.000	133.000
Lasten	170.000	188.000	206.000	149.000
010.1 Samenwerking gemeenten	3.000	-	-	-
010.2 Bestuursapparaat	109.000	114.000	133.000	84.000
Baten derden (exclusief gemeenten)	112.000	114.000	133.000	84.000
010.1 Samenwerking gemeenten	16.000	17.000	17.000	16.000
010.2 Bestuursapparaat	40.000	52.000	51.000	44.000
Bijdrage gemeenten	56.000	69.000	68.000	60.000
Gerealiseerd totaal van saldo baten en lasten	-2.000	-5.000	- 5.000	-5.000
Onttrekkingen reserves	2.000	5.000	5.000	5.000
Toevoegingen reserves	-	-	-	-
Gerealiseerd resultaat	0	0	0	0
Programma 1: Inwonerbijdrage	R 2014	B 2015 primair	B 2015 gewijzigd	R 2015
10.1 Bestuursorganen	0,06	0,06	0,06	0,05
10.2 Bestuursapparaat	0,13	0,18	0,17	0,15
Totaal inwonerbijdrage	0,19	0,24	0,23	0,20

Toelichting

De onttrekking aan de reserves is € 5.000 conform de begroting. Het betreft een onttrekking aan de projectenreserve bestemd voor raadsbijeenkomsten.

Het voordelige verschil in de bijdrage gemeenten (€ 8.000) is met name veroorzaakt door een overschot op bestuurskosten (€ 3.000) en een overschot (€ 5.000) op overige apparaatskosten (contributies en abonnementen/representatiekosten).

Op 6 november 2014 heeft de Regio van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties een beschikking van € 10.000 ontvangen voor het organiseren van een traject om de samenwerkingscultuur tussen de acht colleges van burgemeesters en wethouders in de Achterhoek te versterken. Hiervan is in 2015 het resterende bedrag ad € 7.000 uitgegeven.

Strategische Agenda

Programma 2

Wat willen we bereiken?

Strategische doelstelling

Het samenwerkingsverband Regio Achterhoek zet zich in voor het behoud van een economisch sterke, vitale en verbonden regio die slim inspeelt op actuele maatschappelijk-economische uitdagingen, zoals de gevolgen van de demografische ontwikkelingen. De acht aangesloten gemeenten kunnen deze uitdagingen veelal niet 'ieder voor zich' aangaan. Een krachtige en vruchtbare bestuurlijke samenwerking in de Achterhoek is daarom gewenst. Daartoe voert Regio Achterhoek een Strategische Agenda met regionale opgaven uit. Ze vervult hierbij een coördinerende en faciliterende rol. Veelal is ze de 'smeerolie' tussen verschillende partijen en overleggen die zorgt voor tijdige informatieoverdracht en die belangrijke verbindingen tot stand brengt.

Belangenbehartiging

Om bovenstaand doel te bereiken zijn forse investeringen nodig evenals experimenteeruimte in de wet- en regelgeving. Regio Achterhoek is met het oog daarop belangenbehartiger voor de gemeenten bij externe partners als provincie, Rijk en Europa. Ze is er van overtuigd dat omgekeerd een sterke Achterhoek die partners veel heeft te bieden: als regio met actieve, hardwerkende en toekomstgerichte inwoners, die samenwerking en technische en sociale innovatie in hun genen hebben; als gebied met uitstekende opleidingsmogelijkheden in de techniek, waar het bovendien prettig en 'groen' wonen is.

Samenwerking 'over de grens'

Regio Achterhoek is ervan overtuigd dat samenwerking met buurregio's Borken en Twente van groot belang is voor het versterken van de economie en daarmee van de leefbaarheid van de Achterhoek.

Samenwerking tussen de gemeenten in de Achterhoek

Samenwerking tussen de gemeentebesturen onderling is hard nodig in tijden van demografische krimp, waarbij het nodig is om voorzieningen op een 'slimme' manier te spreiden omdat 'niet alles meer kan in elke gemeente'. Regio Achterhoek verstevigt de samenwerking en streeft ernaar dat de gemeenteraden een volwaardige positie hebben bij besluitvorming over de aanpak van regionale opgaven, zodat zij hun invloed effectief kunnen aanwenden.

Deelname aan Achterhoek 2020

De Achterhoek kent sinds 2009 een samenwerking tussen overheid, ondernemingen en maatschappelijke organisaties. Samen hebben deze 'drie O's' een Uitvoeringsagenda Achterhoek 2020 opgesteld met gemeentegrensoverstijgende projecten op het gebied van Werken, Wonen en Bereikbaarheid. Regio Achterhoek zorgt ervoor dat de inbreng vanuit de gemeenten afgestemd en adequaat is.

Bestuurlijke ontwikkelingen

Samenwerking met Achterhoek 2020

Regio Achterhoek en de stuurgroep Achterhoek 2020 hebben intensieve gesprekken gevoerd over de strategische focus voor de regio en over de onderlinge rol- en taakverdeling. Aanleiding hiervoor waren de in te dienen plannen voor de provinciale Gebiedsopgave en de aangescherpte koers voor de Uitvoeringsagenda^{2.0}.

Wat zijn onze kaders?

Beleidskaders	Datum	Orgaan
Convenant Achterhoek 2020	30 november 2011	3 O samenwerking
Regiocontract 2012-2015	25 april 2012	algemeen bestuur
Uitvoeringsagenda Achterhoek2020	2 juli 2014	3 O samenwerking
Strategische Agenda Regio Achterhoek / nieuwe opdracht	28 januari 2015	algemeen bestuur

Uitvoeringsagenda^{2.0}

De Uitvoeringsagenda^{2.0} is eind 2015 in concept opgesteld. Hij vormt de inhoudelijke basis voor de regionale samenwerking. De agenda geeft richting en prioriteiten aan voor de Achterhoekse lobby, investeringen en profilering. De Achterhoek heeft in 2015 besloten Smart Industry als strategische focus te benoemen en zich te presenteren als SmartHub, dé regio met de 'Toekomst in de Maak'.

Wat hebben we er voor gedaan?

I. Belangenbehartiging en benutten externe betrekkingen

Lobby

Regio Achterhoek was in 2015 inhoudelijk en organisatorisch volop aan de slag met lobbyactiviteiten gericht op provincie, Rijk en Europa. Enerzijds om ondersteuning en (financiële) middelen te verkrijgen om de ingrijpende gevolgen van de bevolkingsafname in goede banen te kunnen leiden; daarnaast om de Achterhoek te profileren als actieve, betrokken partner die Nederland iets te bieden heeft en niet alleen zijn hand ophoudt.

Krimpstatus

De Achterhoek ontvangt als officiële 'krimpregio' (verkregen na een intensieve lobby) van 2016 tot 2020 ca. een miljoen euro per jaar uit de krimpmaatstaf in het gemeentefonds. De gelden worden ingezet voor onder meer economieversterking en verbetering van de kwaliteit en bereikbaarheid van voorzieningen.

Samenwerkingsagenda Achterhoek - Rijk

De Samenwerkingsagenda beschrijft de concrete, krimpgerelateerde opgaven waarvoor de Achterhoek ondersteuning vraagt. Minister Blok kreeg de agenda overhandigd tijdens zijn werkbezoek aan de Achterhoek in juni. De onderwerpen uit de Samenwerkingsagenda komen terug in het Actieplan Bevolkingsdaling van het ministerie van Binnenlandse Zaken.

Gezamenlijke lobby krimpregio's

Regio Achterhoek trekt sinds najaar 2015 samen op met vier krimpprovincies om gedeelde belangen te behartigen, zoals het wegnemen van belemmeringen in wet- en regelgeving. Regio Achterhoek nam het initiatief tot een gezamenlijke lobbybrief waarin bezorgdheid werd geuit over de bezuinigingsslag bij het landelijke krimpteam. Deels met succes; hoewel sterk verminderd, blijft er tot minimaal 2020 aandacht en ondersteuning van het Rijk voor de krimpproblematiek.

Lobbybijeenkomsten

Regio Achterhoek organiseerde en nam deel aan vele (politieke) bijeenkomsten, zoals het Statenledendebat, het Achterhoeks Lentediner met vicepremier Asscher en diverse Kamerleden in Den Haag, werkbezoeken (minister Blok en Tweede Kamerleden), diverse events voor relatiemanagement, de Open Days met o.a. Europarlementariërs en de Landelijke conferentie bevolkingsdaling.

Belangrijkste lobbyresultaten

- Sectorplan Achterhoek

Op 1 november heeft minister Lodewijk Asscher het Sectorplan Achterhoek goedgekeurd: 8,3 miljoen euro is per direct beschikbaar voor het oplossen van knelpunten op de arbeidsmarkt. Hiermee worden duizend trajecten gefinancierd om moeilijk vervulbare vacatures op te lossen.

- Moties voor krimpregio's

De Achterhoek nam deel aan een hoorzitting krimp van de commissie Rijksdienst en Wonen in de Tweede Kamer, waarna enkele moties zijn ingediend: een voorstel voor verlenging van de termijn voor de Samenwerkingsagenda van twee naar vijf jaar en een motie voor vrijstelling van verhuurderheffing na de evaluatie van de wet in 2016.

- Ervaarjebaan en Ontgrenzer

Het kabinet heeft eenmalig extra geld vrijgemaakt voor de uitvoering van de actieplannen bevolkingsdaling. De Achterhoek ontving € 65.000,- (€ 15.000,- voor voortzetting van het project Ervaarjebaan en € 50.000,- voor inzet van een ontgrenzer).

- Procesbegeleider primair onderwijs

Begin 2015 heeft het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap een subsidie van € 100.000,- aan de Achterhoek toegekend voor het aanstellen van een procesbegeleider. De acht Achterhoekse gemeenten waren hiervoor medeaanvrager. De subsidies zijn toegekend aan basisscholen Reflexis en Accent, die hiervoor penvoerder zijn; de subsidies komen ten goede aan de gehele Achterhoek.

- Duitse taal

Regio Achterhoek heeft er mede aan bijgedragen dat Staatssecretaris Dekker van OCW ontheffing heeft verleend aan het Metzo College in Doetinchem (VMBO en Beroepsgericht Mavo) om Duits aan te kunnen bieden als een van de twee sectorvakken bij Zorg en welzijn.

- Breedband

De Achterhoek heeft in 2015 de provincie ervan overtuigd dat het noodzakelijk is de buitengebieden van de Achterhoek van snel en toekomstbestendig internet te voorzien, juist op die plekken waar marktpartijen dit niet oppakken. De uitvoering strandde op Europese regelgeving. Gelderse en Achterhoekse bestuurders hebben hierover gesproken met minister Kamp. Deze lobby heeft er mede toe geleid dat begin 2016 marktpartijen actief zijn geworden.

- Regionaal spoor

Regio Achterhoek heeft in 2015 voortdurend gelobbyd voor verbeteringen aan het spoor, zoals spoorverdubbeling op het traject Arnhem-Winterswijk. De provincie heeft een aantal verbeteringen aangekondigd, maar ondanks onze oproep en eerdere toezeggingen van de lijsttrekkers tijdens het Statenledendebat, is zij nog niet bereid te investeren in dubbelspoor tot Doetinchem. Wel zal de provincie samen met de Achterhoek in 2016 onderzoek doen naar verbetering van kwaliteit (van de beleving) van het spoor.

Voor de begroting van Infrastructuur en Milieu heeft de Achterhoek een brief verstuurd naar aanleiding van het herijkingbudget spoor. Hierin wordt bezorgdheid geuit over de vrijwel nihil investeringen in het regionaal spoor tot 2028. Deze brief ondersteunde de oproep van de provincie Gelderland aan het Rijk om tot een veel redelijker voorstel voor de verdeling van de resterende herijkingbudget te komen.

Economische Profilering

Strategische focus

Alle Achterhoekse colleges schaarden zich in 2015 achter de keuze voor Smart Industry als strategische focus voor de Achterhoek; het versterken van de economische kracht zien zij als het belangrijkste speerpunt tot 2020. De uitwerking van deze visie is eind 2015 met de gemeenteraden besproken en vormt het overkoepelend thema van de Uitvoeringsagenda^{2.0} Achterhoek2020.

Regiegroep Smart Industry

Regio Achterhoek heeft in 2015 de overleggen van de regiegroep Smart Industry ondersteund, gefaciliteerd en voorgezeten. De Regio spande zich samen met partners uit bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties in om de implementatie van het concept 'Smart Industry' verder te brengen. Dit resulteerde in een Achterhoekse Actieplan Smart Industry.

Regio Achterhoek was actief bij het voortraject van de strategische marketing voor de economische profilering van de Achterhoek als 'SmartHub Achterhoek' met de belofte 'Toekomst in de Maak'.

Subsidies

LEADER

Provincie Gelderland heeft de Achterhoek in december 2015 de LEADER-status verleend voor de periode 2014-2020. De LEADER-gelden (ca € 11 mln) zijn bestemd voor het realiseren van de doelen van de Uitvoeringsagenda^{2.0} Achterhoek 2020. Er is een Locale Actie Groep (LAG) samengesteld met de status van provinciale adviescommissie. De werving van de LEADER-coördinator verliep via een Europese aanbestedingsprocedure. De organisatie staat, het werk kan beginnen.

Europa

De Achterhoek heeft zich in 2015 aangesloten bij het Europees netwerk Opportunities for Demographic Changes. Samen met elf Europese regio's werd tijdens de Open Days op 13 en 14 oktober 2015 een workshop voorbereid, waarbij de Achterhoek de kansen van Smart Industry toelichtte.

INTERREG

In het kader van INTERREG V, Horizon2020 en Erasmus+ worden projecten voorbereid en ingediend, waarin ook Achterhoekse partners participeren. Voorbeelden zijn Duitse Taal, Ipro (innovatie), Krachtige Kernen (HAN), Mest op Maat (Stichting Biomassa Achterhoek), Goederencorridors (Overijssel en Gelderland), Lerende Euregio (ROC Graafschap College en ROC Twente), Unlock en Grenzinfopunten (Euregio).

Asbesttrein

In 2015 zijn de voorbereidingen voor het pilotproject asbesttrein afgerond. Het project heeft als doel om de sanering van asbestdaken in de Achterhoek via een systematische gebiedsaanpak efficiënt en kostenbesparend voor de eigenaren te realiseren. Een consortium van Synprofect, LLNagro en ABC Oost voert in 2016 een aantal pilots uit. Er zijn financiële bijdragen van de provincie, het ministerie IenM en de deelnemende gemeenten toegezegd.

Grensoverschrijdende samenwerking

Er liggen veel kansen voor de grensregio's op het vlak van arbeidsmarkt, zorg en onderwijs als de grens er niet zou zijn. Dit blijkt onder andere uit de Kansen Atlas Achterhoek-Borken van het ministerie van BZK uit 2012.

Duitse taal

Belangrijkste voorwaarde voor grensoverschrijdende samenwerking is het spreken van de buurtaal. De Regio voert een stevige lobby voor het bevorderen van Duits onderwijs op de basisscholen, vmbo en mbo. Het pilot-INTERREG IV-project Buurtaal JongLeren Kotten-Oeding krijgt een vervolg in INTERREG V. Het vervolgproject (samen met Regio Twente) zal meer scholen kunnen bedienen.

Actieprogramma Achterhoek-Borken

Kreis Borken en de Achterhoek maken samen een nieuw actieprogramma. Dit zal vooral bottom-up gestalte krijgen. Sinds december 2014 is een projectleider/ontgrenzer aangesteld bij Regio Achterhoek om het actieprogramma te realiseren.

Euregio

Bij de Euregio is in 2015 een nieuwe structuur van kracht geworden. Achterhoekse vakportefeuillehouders nemen deel in de commissies. Daarnaast zijn leden benoemd in de Euregioraad en is de heer van Beem lid van het dagelijks bestuur. Alle leden die in de Euregio vertegenwoordigd zijn namens de Achterhoek, bespreken in de commissie Grens de grensoverschrijdende aangelegenheden.

Unlock

'Unlock' faciliteert het Euregionaal arbeidsmarktbeleid, door ondermeer het realiseren van een Grenzinfopunt in Gronau. Kleine projecten, gericht op het wegnemen van belemmeringen krijgen ondersteuning.

Via het INTERREG V-project Unlock worden langs de grens van Groningen tot Maastricht vijf *Grensinformatiepunten* voor grensoverschrijdende advisering aan bedrijven gerealiseerd. De gemeenten Oude IJsselstreek/ Aalten/ Bocholt en Winterswijk/Vreden bereiden een voorstel voor om op lokaal niveau een grensinformatiepunt op te richten.

Op landelijk niveau is een grensoverschrijdend sectorplan ingediend bij het ministerie van Sociale Zaken. De provincie Gelderland heeft besloten niet garant te staan voor de gevraagde trajectbanen, maar participeert wel in kennisdeling en ontmoetingen. Grensarbeid is in de Achterhoek onderdeel van het integrale sectorplan Achterhoek Nieuw Werk. Wanneer voor een inwoner uit de Achterhoek een vacature in Duitsland in zicht komt, kan om- en bijscholing via het Sectorplan Achterhoek worden gerealiseerd.

Economische agenda voor de grensregio's

De Achterhoek en Twente trekken onder leiding van het ministerie van BZK samen op bij het vullen van de economische agenda voor de grensregio's. Belangrijkste zaken die de Achterhoek wil bereiken in Den Haag, ook via de Samenwerkingsagenda Achterhoek-Rijk, zijn structurele financiering van onderwijs in de Duitse taal en continuering van de Grensinformatiepunten na afloop van de INTERREG V-projecten.

II. Organiseren inbreng overheid in drie O-samenwerking Achterhoek2020

Regio Achterhoek vertegenwoordigt de overheid in Achterhoek2020. Zij heeft een coördinerende en faciliterende rol en zorgt voor verbindingen tussen diverse gremia/ partners om samenwerking en afstemming te stimuleren.

Bestuurlijke vertegenwoordiging

Wethouders mevrouw Frank en de heer Drenth hebben namens de overheid zitting in de stuurgroep Achterhoek2020. Regio Achterhoek biedt ambtelijke ondersteuning aan deze bestuurders en legt de verbinding tussen de stuurgroep Achterhoek2020 en het algemeen bestuur.

Uitvoeringsagenda^{2.0} Achterhoek2020

Regio Achterhoek heeft gezorgd voor een onderbouwing bij de keuze voor een strategische focus op 'Smart Industry'/ 'Smart Werken' in deze agenda. Ook heeft de Regio een belangrijke, coördinerende rol gehad bij het opstellen van de Uitvoeringsagenda^{2.0}: van uitvraag tot en met aanbieden van het eerste concept in december 2015. Regio Achterhoek heeft intensief samengewerkt met de portefeuillehoudersoverleggen, kennismakelaars en andere stakeholders om te komen tot een gedragen agenda die de basis zal vormen voor de Gebiedsopgave Achterhoek van de provincie Gelderland. De overheid heeft vooral input geleverd voor de thema's Wonen en Bereikbaarheid van de Uitvoeringsagenda^{2.0} Achterhoek 2020.

Ondersteuning van de stuurgroep Achterhoek2020

Naast een bescheiden financiële bijdrage van de gemeenten aan de stuurgroep leveren de gemeenten (via Regio Achterhoek) de secretaris voor de stuurgroep. De secretaris legt verbindingen tussen kennismakelaars, drie O's en stuurgroepleden en zorgt ervoor dat projectinitiatieven op de juiste tafel besproken worden. Daarnaast verzorgt Regio Achterhoek de communicatie en secretariële en ambtelijke ondersteuning voor de stuurgroep. Zo zijn in 2015 zijn twee drukbezochte en hooggewaardeerde netwerkbijeenkomsten Achterhoek2020 georganiseerd. Voor de resultaten van Achterhoek2020 verwijzen wij u graag naar het jaarverslag 2015 van de stuurgroep Achterhoek2020.

III. Verbindingen leggen voor projecten

Naast het voorbereiden van de INTERREG-projecten (zie *Subsidies*) is Regio Achterhoek in de verslagperiode ook aanjager/ ondersteuner geweest voor vele andere projecten:

- Dag van de Duitse taal

Op 23 april organiseerde Regio Achterhoek de Dag van de Buurtaal. Ruim 500 leerlingen van 14-15 jaar, afkomstig van beide zijden van de Nederlands-Duitse grens, gingen een dag aan de slag met elkaar en elkaars taal. Behersing van de Duitse taal biedt jongeren meer kansen op zowel de Nederlandse als de Duitse arbeidsmarkt.

- Buurtaal Jong leren

Het INTERREG IV-project Buurtaal Jongleren is eind maart afgerond.

- Ervaarjebaan

Ervaarjebaan laat jongeren werkervaring opdoen in de Achterhoek en is daarmee tevens een formule om hen economisch te binden. Het project kreeg in 2015 een ESF-subsidie. In het vervolgtraject zijn 29 jongeren aan een ervaringsplaats geholpen.

- Achterhoek2020 Jong

Achterhoek 2020 Jong is een bundeling van jongereninitiatieven in de Achterhoek, die op meerdere manieren samenwerken om de Achterhoek aantrekkelijk te maken en te houden voor jongeren en is tevens sparring partner voor de stuurgroep Achterhoek2020.

In 2015 is een aantal projecten uitgevoerd zoals: Jong Wonen, 'CEO for a Day', een bezoek aan het Europarlement in Brussel, studentenavonden, een guerrilla-actie en de Talententuin.

Regio Achterhoek ondersteunde en was penvoerder voor de financiering.

- Regiobarometer

Op 30 september is de eerste Regiobarometer Achterhoek overhandigd aan gedeputeerde Bea Schouten die het onderwerp 'krimp' in haar portefeuille heeft. Een handig, compact document met een schat aan kwantitatieve gegevens over de thema's van de Achterhoek Agenda 2020: Werken, Wonen, Bereikbaarheid. De barometer zal jaarlijks worden geactualiseerd.

- Regionale Woonagenda

In 2015 hebben zeven gemeenten de Regionale Woonagenda 2015-2025 vastgesteld en is gewerkt aan een uitvoeringsprogramma. De Regio heeft onder de noemer 'Samen Goed Wonen' samen met de kennismakelaar Wonen van Achterhoek2020 onder andere een uitvraag (met bijbehorende bijeenkomsten) georganiseerd. De Regio verzorgde tevens de communicatie rond Samen Goed Wonen.

- Wonen en Zorg

In 2014 heeft de Achterhoek de experimentstatus toegewezen gekregen in het kader van de twee ronde van het Experimentenprogramma Bevolkingsdaling van het ministerie van Binnenlandse Zaken/ Platform31. In de Achterhoek zijn in 2015 twee experimenten uitgevoerd rond het thema Wonen en Zorg. De Regio heeft uren ingezet ter begeleiding van de experimenten en de eindrapportage geschreven.

- Zon op Erf

In 2015 is er een verkenning opgesteld over Zon op Erf. Vervolgens zijn elementen uit de verkenning in breed samengestelde werkgroepen verder uitgewerkt en is in november een grote werkconferentie georganiseerd. De Regio heeft in 2015 uren ingezet voor deelname aan de projectgroep en het organiseren van de werkconferentie.

Wat heeft het gekost?

Programma 2: Strategische Agenda	R 2014	B 2015 primaire	B 2015 gewijzigd	R 2015
090.1 Intergemeentelijke afstemming	702.000	795.000	676.000	442.000
090.2 Belangenbehartiging en benutten externe betrekkingen	618.000	618.000	889.000	850.000
090.3 Doorbetalingen derden	105.000	105.000	105.000	104.000
090.5 Verbindingen leggen voor projecten	184.000	-	151.000	178.000
090.6 Organiseren inbreng in 30 samenwerking	40.000	-	363.000	304.000
Lasten	1.649.000	1.518.000	2.184.000	1.878.000

090.1 Intergemeentelijke afstemming	60.000	100.000	340.000	133.000
090.2 Belangenbehartiging en benutten externe betrekkingen	28.000	50.000	193.000	205.000
090.3 Doorbetalingen derden	12.000	-	13.000	12.000
090.5 Verbindingen leggen voor projecten	178.000	-	63.000	67.000
090.6 Organiseren inbreng in 30 samenwerking	40.000	-	240.000	181.000
Baten derden (exclusief gemeenten)	318.000	150.000	849.000	598.000
090.1 Intergemeentelijke afstemming	642.000	695.000	336.000	309.000
090.2 Belangenbehartiging en benutten externe betrekkingen	576.000	529.000	657.000	646.000
090.3 Doorbetalingen derden	105.000	105.000	105.000	104.000
090.5 Verbindingen leggen voor projecten	7.000	-	88.000	111.000
090.6 Organiseren inbreng in 30 samenwerking	-	-	123.000	123.000
Bijdrage gemeenten	1.330.000	1.329.000	1.309.000	1.293.000
Gerealiseerd totaal van saldo baten en lasten	-1.000	-39.000	-26.000	13.000
Onttrekkingen reserves	13.000	39.000	39.000	-
Toevoegingen reserves	-12.000	-	-13.000	-13.000
Gerealiseerd resultaat	0	0	0	0

Programma 2: Inwonerbijdrage	R 2014	B 2015 primair	B 2015 gewijzigd	R 2015
90.1 Intergemeentelijke afstemming	1,82	2,33	1,13	1,04
90.2 Belangenbehartiging en benutten externe betrekkingen	1,93	1,77	2,21	2,16
90.3 Lidmaatschap Euregio	0,35	0,35	0,35	0,35
90.5 Verbindingen leggen voor projecten	0,33	-	0,29	0,37
90.6 Organiseren inbreng in 30 samenwerking	0,02	-	0,41	0,41
Totaal Inwonerbijdrage	4,45	4,45	4,39	4,33

Toelichting

De onttrekking aan de projectenreserve is € 0 in plaats van de geraamde onttrekking van € 39.000; een voordelig verschil van € 39.000. De oorzaak hiervan is gelegen in het feit dat de kosten van de projecten ten laste van het exploitatieresultaat zijn gekomen. De toevoeging aan de projectenreserve ad € 13.000 betreft een bijdrage van de gemeenten Zutphen en Lochem voor deelname aan het portefeuillehoudersoverleg Vrijtijdseconomie. Het overschot op de projectenreserve wordt ingezet voor de dekking van het jaarplan 2012-2015 (AB 29 februari 2012) en voor nader te bepalen projecten op het gebied van Vrijtijdseconomie.

Het voordelige verschil in de bijdrage gemeenten (€ 16.000) is met name veroorzaakt door een overschot op onvoorzien (€ 10.000), een overschot op loonkosten (€ 18.000) voornamelijk door vacatureruimte, een overschot op overige personeelskosten (€ 9.000) als gevolg van een zwangerschapsuitkering en detacheringsopbrengsten en een tekort op de kosten voor lobbywerkzaamheden en strategische focus (€ 21.000) met name als gevolg van een gewijzigde dekking van de kosten.

Toerekening van werkelijk gerealiseerde uren ten opzichte van begrote uren aan de onderdelen intergemeentelijke afstemming, belangenbehartiging en benutten externe betrekkingen en verbindingen leggen voor projecten, heeft geleid tot geringe onderlinge verschuivingen van kosten binnen de producten van de Strategische Agenda.

Overige beheersmatige kerntaken

Programma 3

Wat wilden we bereiken?

Strategische doelstelling

Wij willen de beheersmatige kerntaken nazorg regionale stortplaatsen, die op grond van wettelijke bepalingen bij de Regio berusten, en de financiële belangen van de gemeenten bij deze taak effectief en efficiënt behartigen en uitvoeren.

Bestuurlijke ontwikkelingen

Naar aanleiding van het Koerstraject zijn de taken als beheersmatige kerntaken aangemerkt, waarbij grote financiële belangen spelen. In geval van de nazorg stortplaatsen gaat het om de noodzakelijke vorming van een adequate voorziening voor de eeuwigdurende nazorg van de drie regionale stortplaatsen.

Het algemeen bestuur heeft op 22 april 2009 het besluit genomen tot overdracht van de stortplaatsen 't Bellegoor en WAL(D) en de afwikkeling van de Langenbergreserves. In zijn vergadering van 26 september 2012 heeft het dagelijks bestuur de intentie uitgesproken het beheer van de stortplaatsen vervroegd over te dragen aan de provincie.

Wat zijn onze kaders?

Beleidskaders

Nazorgregeling Wet Milieubeheer

Wat hebben we er voor gedaan?

Stortplaatsen

Sinds het besluit van GS in april 2014 om in te stemmen met een vervroegde overdracht van de eeuwigdurende nazorg van stortplaatsen Langenberg, Wald en 't Bellegoor is een projectgroep bezig deze overdracht voor te bereiden. De projectgroep bestaat uit Regio Achterhoek, provincie Gelderland, gemeenten Berkelland en Winterswijk met Grontmij als adviseur. De provincie heeft inzicht nodig in de staat van onderhoud van de nazorgvoorzieningen en in de resultaten van uitgevoerde onderzoeken van de afgelopen tientallen jaren, ze brengt de actuele vergunnings situatie in beeld en controleert aan de hand van een visuele controle de algemene onderhoudsstaat van de locaties. Op basis van deze informatie worden de nazorgplannen voor de drie stortplaatsen geactualiseerd. Deze plannen dienen vervolgens als basis voor de dialoog met de provincie over de juridische overdracht en de hoogte van het over te dragen doelvermogen.

De bovenbeschreven technische fase is nagenoeg afgerond bij de drie stortplaatsen, waarna de juridische fase en de financiële fase volgen. Inzet van de Achterhoek is overdracht van de drie stortplaatsen tegen een reëel doelvermogen.

In september heeft er een bestuurlijk overleg plaatsgevonden met het (voormalige) bestuur van WAL(d) en 't Bellegoor en daar aansluitend met de verantwoordelijk gedeputeerde B. Schouten. In december 2015 heeft een vervolgspraak met de gedeputeerde plaats gevonden, gecombineerd met een bezoek aan een van de stortplaatsen. In het bestuurlijk overleg van eind februari 2016 is afgesproken dat gekoerst wordt op overdracht van de nazorg van de drie stortplaatsen per eind 2016. Voor de Langenberg zijn de actualisatie van de omgevingsvergunningen bepalend en het nakomen van het handhavingstraject. Om de nazorgtaken van de WA(d) en 't Bellegoor over te kunnen nemen, is een uitspraak nodig van Provinciale Staten. Er is een lobbydocument opgesteld om de leden van PS te informeren en er zal actief gelobbyed worden. In de vergadering van Provinciale Staten van mei 2016 wordt het besluit verwacht.

Wat heeft het gekost?

Programma 3: Overige beheersmatige kerntaken	R 2014	B 2015 primair	B 2015 gewijzigd	R 2015
070.1 Nazorg stortplaats De Langenberg	340.000	240.000	739.000	665.000
070.2 Nazorg stortplaats 't Bellegoor	66.000	50.000	72.000	58.000
070.3 Nazorg stortplaats Wald	224.000	124.000	599.000	465.000
Lasten	630.000	414.000	1.410.000	1.188.000
070.1 Nazorg stortplaats De Langenberg	340.000	240.000	739.000	665.000
070.2 Nazorg stortplaats 't Bellegoor	66.000	50.000	72.000	58.000
070.3 Nazorg stortplaats Wald	224.000	124.000	599.000	465.000
Baten derden (exclusief gemeenten)	630.000	414.000	1.410.000	1.188.000
070.1 Nazorg stortplaats De Langenberg	-	-	-	-
070.2 Nazorg stortplaats 't Bellegoor	-	-	-	-
070.3 Nazorg stortplaats Wald	-	-	-	-
Bijdrage gemeenten per aansluiting	0	0	0	0
Gerealiseerd totaal van saldo baten en lasten	-	-	-	-
Onttrekkingen reserves	-	-	-	-
Toevoegingen reserves	-	-	-	-
Gerealliseerd resultaat	0	0	0	0

Toelichting

In 2015 wordt voor de nazorg van de regionale stortplaatsen € 1.183.000 onttrokken aan de voorziening nazorg stortplaatsen. Dit is als volgt te specificeren:

- Jaarlijks onderhoud Langenberg	660.000
- Jaarlijks onderhoud Wald	58.000
- Jaarlijks onderhoud Bellegoor	<u>465.000</u>
	<u>1.183.000</u>

In verband met de vervroegde overdracht van de drie intergemeentelijke stortplaatsen naar de Provincie is het afgelopen jaar een inhaalslag gemaakt voor het onderhoud van de stortplaatsen en monitoring van gegevens en zijn extra kosten gemaakt voor een externe adviseur (Grontmij).

Termijngebonden taken

Programma 4

Wat wilden we bereiken?

Strategische doelstelling

Wij willen de taken, waarvoor veelal financiële en/of personele verplichtingen zijn aangegaan met derden, op een effectieve wijze afwikkelen tot de datum van de afloop van de contracten.

Bestuurlijke ontwikkelingen

Tijdens het Koerstraject is naar voren gekomen dat er een aantal taken bij de Regio worden uitgevoerd, die buiten de programma's van de Strategische Agenda vallen, maar waarvoor wel contractuele verplichtingen bestaan. Zodra een contractuele verplichting op grond van de termijn ten einde komt, vervalt de taak (termijngebonden taak). De gemeenten moeten op dat moment individueel besluiten over de invulling van het taakveld, waarvoor de contractuele verplichting door de Regio was aangegaan.

Wat zijn onze kaders?

Beleidskaders	Jaar
Besluit Woninggebonden Subsidies (BWS)	1993

Wat hebben we er voor gedaan?

Uitvoeringsmaatregelen Besluit Woninggebonden Subsidies

De werkzaamheden bestaan uit de jaarlijkse administratie, beoordeling en verwerking van de inkomensvoetsen van subsidieontvangers. Bij Koninklijk Besluit van 26 juni 2009 is de toegekende geldelijke subsidie aan de budgetbeherende gemeenten en samenwerkingsverbanden afgekocht per 1 september 2009.

Overige werkzaamheden

In de periode 2013-2014 is in het kader van de gevelisolatieprojecten (Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing (ISV) periode 2 en 3) een 'bezemproject' uitgevoerd waarin de resterende A-lijst woningen in de Achterhoek zijn gesaneerd. Dit project is in 2014 afgerond; de financiële afronding heeft 2015 plaats gevonden middels het verkrijgen van een controleverklaring van de accountant. In 2016 vindt nog een financiële afwikkeling plaats met Provincie en gemeenten.

Wat heeft het gekost?

Programma 4: Termijngebonden taken	R 2014	B 2015 primair	B 2015 gewijzigd	R 2015
080.1 Termijngebonden taken	251.000	31.000	39.000	38.000
Lasten	251.000	31.000	39.000	38.000
080.1 Termijngebonden taken	237.000	-	8.000	22.000
Baten derden (exclusief gemeenten)	237.000	-	8.000	22.000
080.1 Termijngebonden taken	-	-	-	-
Bijdrage gemeenten per inwoner	-	-	-	-
Gerealiseerd totaal van saldo baten en lasten	-14.000	-31.000	-31.000	-16.000
Onttrekkingen reserves	16.000	31.000	31.000	16.000
Toevoegingen reserves	-2.000	-	-	-
Gerealiseerd resultaat	0	0	0	0

Toelichting

Er is € 16.000 onttrokken aan de BWS reserve ten opzichte van een begroot bedrag van € 31.000. De loonkosten voor de BWS medewerker zijn lager als gevolg van gerealiseerde inkomsten detachering door de BWS medewerker.

Overige uitgaven en inkomsten

Programma 5

Wat wilden we bereiken?

Strategische doelstelling

Wij willen begrotingsevenwicht binnen de bij andere programma's nagestreefde doelstellingen en met een minimale bijdrage van de gemeenten een maximaal resultaat behalen. De kosten en opbrengsten moeten elkaar, gezien de beperkte financiële armslag, zoveel mogelijk in evenwicht houden.

Wat zijn onze kaders?

Beleidskaders	Datum	Orgaan
Financiële verordening 2007 Regio Achterhoek	18 december 2006	algemeen bestuur
Controleverordening 2007 Regio Achterhoek	18 december 2006	algemeen bestuur
Regeling inkoop en aanbesteding	11 oktober 2010	dagelijks bestuur
Treasurystatuut	14 december 2011	algemeen bestuur
Regiocontract 2012-2015	25 april 2012	algemeen bestuur
Begroting 2015 en meerjarenraming 2015 – 2018	9 juli 2014	algemeen bestuur

Wat hebben we er voor gedaan?

Incidentele financiering

In 2008 een bestemmingsreserve projecten gevormd ter dekking van projectmatige werkzaamheden voor de strategische kerntaken. Voor 2015 was er per saldo sprake van een toevoeging van € 21.000.

Algemeen financieel beleid

In dit kader vraagt het voldoen aan wettelijke kaders en de daarop betrekking hebbende verordeningen continu de aandacht. De rechtmatigheid is ook een onderwerp dat continu aandacht vraagt, zowel met betrekking tot de jaarrekening als met betrekking tot de begroting. Continu zal controle op de naleving en relevantie van geldende regelgeving dienen plaats te vinden. Jaarlijks wordt een verbijzonderde interne controle uitgevoerd op minimaal drie processen. Voor 2015 waren dit de pensioeninhouding en afdracht, kosten stortplaatsen (volledige inkoopproces tm betaling) en de werkkostenregeling. Bij de controle zijn geen noemenswaardige afwijkingen van de regelgeving geconstateerd. Tevens zijn in 2015 de werkzaamheden voor de beheers- en betaalautoriteit voor het Regiocontract uitgevoerd.

Treasury

Begin 2009 is besloten de nazorg voor de stortplaatsen 't Wald en Bellegoor over te nemen. De uitvoering van de eeuwigdurende nazorg voor de drie intergemeentelijke stortplaatsen is daarmee een taak van de Regio. Een belangrijk aandachtspunt daarbij is het beheer van de financiële middelen (voorziening nazorg). De gelden moeten renderend en efficiënt worden belegd, teneinde voor de eeuwigdurende altijd over voldoende middelen te kunnen beschikken. De uitzetting van gelden leverde in 2015 door de invoering van het schatkistbankieren aanzienlijk minder rente op. Daarom is besloten in 2014 een bedrag van € 6 mln te betalen op de voorlopige aanslag voor het Provinciaal Nazorgfonds. Dit levert een rendement op van 4,6%.

Wat heeft het gekost?

Programma 5: Financiën	R 2014	B 2015 primair	B 2015 gewijzigd	R 2015
010.3 Onvoorzien	15.000	10.000	31.000	51.000
130.1 Renteresultaat	243.000	761.000	761.000	204.000
Bedrijfsvoering	641.000	671.000	480.000	449.000
Lasten	899.000	1.442.000	1.272.000	704.000
010.3 Onvoorzien	5.000	21.000	13.000	21.000
130.1 Renteresultaat	233.000	761.000	761.000	210.000
Bedrijfsvoering	673.000	671.000	480.000	492.000
Baten derden (exclusief gemeenten)	911.000	1.453.000	1.254.000	723.000
010.3 Onvoorzien	10.000	-11.000	10.000	22.000
130.1 Renteresultaat	-2.000	-	-	-1.000
Bedrijfsvoering	-32.000	-	-	-43.000
Bijdrage gemeenten	-24.000	-11.000	10.000	-22.000
Gerealiseerd totaal van saldo baten en lasten	-12.000	-	-8.000	-3.000
Onttrekkingen reserves	12.000	8.000	29.000	30.000
Toevoegingen reserves	-	8.000	-21.000	-27.000
Gerealiseerd resultaat	0	0	0	0

Programma 5: Inwonerbijdrage	R 2014	B 2015 primair	B 2015 gewijzigd	R 2015
10.3 Onvoorzien	0,03	-0,04	0,03	0,07
130.1 Renteresultaat	-0,01	-	-	-
Bedrijfsvoering	-0,11	-	-	-0,14
Totaal inwonerbijdrage	-0,09	-0,04	0,03	-0,07

Toelichting

De mutatie in de reserves voor dit programma (€ 3.000 onttrekking) is als volgt te specificeren:

	<i>raming</i>	<i>werkelijk</i>
- onttrekking renteresultaat BWS aan reserve BWS rente resultaat	8.000	9.000
- onttrekking algemene reserve (tbv toevoeging wachtgeldvoorz)	21.000	21.000
- toevoeging projectenreserve	- 13.000	-13.000
- toevoeging rente algemene reserve	- 8.000	-14.000
Per saldo onttrekking reserves programma financiën	8.000	3.000

Het voordelige verschil in de bijdrage gemeenten (€ 32.000) wordt voornamelijk veroorzaakt door een nadelig saldo op onvoorziene posten (€ 12.000), een rente-voordeel (€ 1.000) en een voordelig saldo op de kostenplaatsen bedrijfsvoering (€ 43.000).

Het nadelige saldo op de post onvoorzien (€ 12.000) wordt veroorzaakt door de kosten van opslag bij Erfgoed centrum Achterhoek Liemers (AB besluit van 9 december 2015) Vanaf 2017 worden de kosten structureel opgenomen in de begroting.

Het gerealiseerde renteresultaat bedraagt € 1.000 (voordelig) door een afrondingsverschil. Als gevolg van het Schatkistbankieren is er aanzienlijk minder rente gerealiseerd dan geraamd.

Het voordelige saldo op de kostenplaatsen bedrijfsvoering (€ 43.000) wordt met name veroorzaakt door een overschot door toerekening van loonkosten naar gesubsidieerde projecten (€ 14.000), een tekort op loonkosten (€ 3.000), een overschot op inhuur derden (€ 8.000), een tekort op accountantskosten (€ 6.000) en een overschot op kantoorkosten (30.000). Het overschot op de kantoorkosten wordt met name veroorzaakt door lagere kosten voor automatisering en copiers en lagere kapitaallasten.

Deel III

Paragrafen

1. Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen van de Regio is het vermogen om (incidentele) financiële tegenvallers te kunnen opvangen om taken te kunnen voortzetten. Het weerstandsvermogen is de relatie tussen de weerstandscapaciteit (de beschikbare middelen om niet begrote kosten te dekken) en de risico's (waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen of verzekeringen voor zijn afgesloten). Het weerstandsvermogen is van belang voor het bepalen van de gezondheid van de financiële positie van de Regio.

1.1 Beleid

In de nota "reserves en voorzieningen" van 25 april 2012 zijn kaders gegeven hoe met het vermogen van de Regio kan en mag worden omgegaan. Door het algemeen bestuur is bepaald dat het maximaal te reserveren bedrag voor weerstandsvermogen wordt vastgesteld op een vast bedrag dat in de buurt ligt van 10% van de begrote omzet, ofwel € 400.000 (AB 25 april 2012). Jaarlijks wordt bij het vaststellen van de begroting een eventueel surplus van de algemene reserve bepaald. Dit surplus wordt bepaald op basis van het laatste jaar van het meerjarenbeeld rekening houdend met de effecten van reeds genomen bestuursbesluiten met financiële gevolgen voor volgende jaren (AB 25 april 2012).

1.2 Weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit het vrij besteedbaar deel van de algemene reserve vermeerderd met stille reserves en met onvoorzien posten.

	Begroting primaal	Begroting gewijzigd	Rekening	Afwijking (R-B)
<i>Per 31 december</i>				
Vrij besteedbaar deel algemene reserve	413.000	411.000	396.000	-15.000
Onvoorzien	10.000	10.000	0	-10.000
Weerstandscapaciteit 31-12-2015	423.000	421.000	396.000	-25.000

De omvang van de algemene reserve bedraagt eind 2015 € 396.000 en ligt daarmee iets onder het begrote niveau en net boven het geformuleerde plafond van € 400.000. Op basis van het meerjarenbeeld van de algemene reserve is bij het vaststellen van de begroting 2017 besloten om € 21.000 surplus over te hevelen naar de wachtgeldreserve. Tevens is de rentetoevoeging over 2015 hoger (€ 6.000) dan begroot.

1.3 Risico's

De relevante risico's voor het weerstandsvermogen zijn die risico's die niet op een andere wijze zijn te ondervangen. Reguliere risico's (doen zich regelmatig voor en zijn veelal vrij goed meetbaar) maken geen deel uit van de risico's in deze paragraaf. Hiervoor kunnen immers verzekeringen worden afgesloten of voorzieningen worden gevormd. Gekozen is voor het melden van alle risico's in deze paragraaf.

De risico's kunnen worden ingedeeld in:

1. risico's voortvloeiend uit het eigen beleid;
2. risico's voortvloeiend uit het beleid van een hogere overheid;
3. risico's voortvloeiend uit het doen / nalaten van derden en
4. risico's voortvloeiend uit niet te beïnvloeden autonome ontwikkelingen

1.3.1 Risico's voortvloeiend uit het eigen beleid

Memorieramingen en voorlopige ramingen

In de programma's hebben de memorieposten betrekking op kosten van vacature-invulling, reïntegratietrajecten of onvoorzien opbrengsten. In 2015 was geen sprake van kosten voor vacature-invulling.

Inzet van egalisatievoorzieningen of – reserves

Om een egalisatie aan te brengen in de lastenontwikkeling van ondersteunende werkzaamheden om daarmee financiële rust in de exploitatie aan te brengen, kan een egalisatiereserve ingezet worden. Momenteel kent de Regio alleen een egalisatievoorziening voor intern onderhoud van het gebouw. Hieraan ligt een onderhoudsplan ten grondslag dat jaarlijks wordt geactualiseerd.

Beheer stortplaatsen

In 2009 zijn de kosten en opbrengsten in het kader van de nazorg geactualiseerd (nazorgplannen) en is de voorziening hiervoor op peil gebracht. Afwijkingen ten opzichte van gehanteerde uitgangspunten (o.a. rente%, afschrijvingstermijnen en tarieven) kunnen zowel voordelige als nadelige financiële gevolgen hebben. Bij nadelige financiële gevolgen zullen de deelnemende gemeenten worden aangesproken. Er hebben zich in 2015 geen calamiteiten voorgedaan.

1.3.2 Risico's voortvloeiend uit het beleid van een hogere overheid

Projectsubsidies

Er worden voor diverse projecten subsidies ontvangen van o.a. Provincie, Ministerie en Euregio. Op grond van de evaluatie van een project kan sprake zijn van een terugbetaling van een ontvangen voorschot. Tekorten als gevolg van bijgestelde subsidiebeschikkingen, blijven voor risico en rekening van de deelnemende gemeenten. Er hebben zich in 2015 geen tekorten op projectsubsidies voorgedaan.

1.3.3 Risico's voortvloeiend uit het doen / nalaten van derden

Schadeclaims onrechtmatige overheidsdaad en productverantwoordelijkheid

De Regio wordt soms geconfronteerd met schadeclaims. Naar aanleiding van een brand bij Moram in 's-Heerenberg is een claim neergelegd bij de Regio (Regionale Brandweer). Na een jarenlange onzekerheid over de financiële uitkomsten is in 2013 een maximale claim toegewezen die binnen de verzekeringspolis past. Er zijn dus geen financiële gevolgen voor de Regio. De definitieve afhandeling van de procedure dient nog wel plaats te vinden.

1.3.4 Risico's voortvloeiend uit niet te beïnvloeden autonome ontwikkelingen

Inflatieontwikkeling loon- en prijsstijging

Wanneer CAO-onderhandelingen of het algemene prijspeil hogere (of lagere) ontwikkelingen geeft, kan dit doorwerken in lopende contracten en subsidierelaties. Dit zal doorwerken in het jaarresultaat. De ontwikkelingen voor 2015 konden binnen de bestaande budgetten worden opgevangen.

Hypotheekverstrekking aan personeelsleden

De mogelijkheid van hypotheekverstrekking is wettelijk verboden vanaf 2009. De hypotheek voor personeelsleden van uitgetreden organisatie-onderdelen zijn bevroren. De huidige restschuld van de hypotheek afgezet tegen de taxatiewaarde van de woningen bij aankoop bedraagt 51%. Hierbij laten we de waardestijgingen van de woningen vanaf het moment van aankoop tot nu buiten beschouwing. Deze restschuld is lager dan een eventuele executiewaarde bij gedwongen verkoop (uitgaande van een executieopbrengst van 75%). De voorziening nazorg stortplaatsen maakt het voor de Regio mogelijk om de hypotheek te financieren. Wanneer de voorziening wordt aangesproken voor uitgaven, dan wel wordt overgedragen aan de Provincie kan, afhankelijk van de rente op de kapitaalmarkt, een nadeel ontstaan.

Secundaire arbeidsvoorwaarden

Op grond van het cafetariamodel kan het personeel verlofdagen kopen of verkopen. Dit heeft financiële consequenties dan wel gevolgen voor het aantal beschikbare uren. De financiële gevolgen komen jaarlijks ten laste van het jaarresultaat. In 2015 is niets uitgegeven op grond van het cafetariamodel.

1.4 Financiële kengetallen

Met ingang van de begroting 2016 is in de BBV voorgeschreven dat in deze paragraaf een set van vijf verplichte financiële kengetallen opgenomen moet worden voorzien van een toelichting.

Kengetallen:	<i>Rekening 2014</i>	<i>Begroting 2015</i>	<i>Rekening 2015</i>
netto schuldquote	-29%	-39%	-18%
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-183%	-205%	-141%
solvabiliteitsratio	4%	4%	4%
structurele exploitatieruimte	-1%	-1%	0%
grondexploitatie	nvt	nvt	nvt
belastingcapaciteit	nvt	nvt	nvt

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Om inzicht te krijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende geleden weergegeven. Een negatieve schuldquote geeft aan dat er sprake is van een overschot aan middelen, dit is bij de Regio het geval.

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de Regio in staat is aan haar financiële verplichting te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Hoe hoger het solvabiliteit, hoe gezonder het bedrijf. Deze ratio blijft heel constant. De Regio zal nooit meer eigen vermogen opbouwen, bedragen boven het weerstandsniveau worden uitgekeerd aan de gemeenten.

De structurele exploitatieruimte geeft aan hoe groot de structurele vrije ruimte binnen de vastgestelde begroting is. Dit kengetal geeft aan dat er binnen de begroting van de Regio geen structurele vrije ruimte aanwezig is.

1.5 Conclusie weerstandsvermogen

De werkelijke weerstandscapaciteit per 31 december 2015 (€ 396.000) ligt iets onder het niveau van de begrote weerstandscapaciteit per 31 december 2015 (€ 421.000) en ook onder het maximaal te reserveren bedrag voor weerstandsvermogen (€ 400.000). Een eventueel surplus van de algemene reserve wordt bepaald bij de vaststelling van de begroting 2017 rekening houdend met reeds genomen bestuursbesluiten met financiële gevolgen voor volgende jaren (op basis van meerjarenraming). De Regio heeft geen risicodossiers die niet onder de normale bedrijfsrisico's vallen.

2. Paragraaf financiering

In deze paragraaf geven we inzicht in het financieringsbeleid van de Regio. In de financieringsparagraaf (ook wel treasuryparagraaf) komen achtereenvolgens aan de orde treasurybeheer en financiering.

De beleidskaders voor de uitvoering van de treasuryfunctie voor de Regio zijn vastgelegd in:

- Financiële verordening Regio Achterhoek (2007)
- Treasurystatuut Regio Achterhoek (2011)
- Nota reserves en voorzieningen Regio Achterhoek (2012)

2.1 Treasurybeheer

Het treasurybeheer is (beleids)uitvoering van de treasuryfunctie, binnen de kaders van het huidige financieringsstatuut. De treasuryfunctie omvat alle activiteiten die zich richten op het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, financiële geldstromen, de financiële posities en hieraan verbonden risico's. Tot treasuryrisico's behoren renterisico's, kredietrisico's en liquiditeitsrisico's. Deze risico's vloeien voort uit de transacties binnen de treasuryfunctie. De wet fido en het hierop gebaseerde treasurystatuut geven de speelruimte waarbinnen de treasuryactiviteiten moeten plaatsvinden. Leningen of garanties mogen alleen uit hoofde van de publieke taak worden verstrekt. Met de komst van het Schatkistbankieren is het uitzetten van overtollige middelen bij financiële instellingen niet meer mogelijk.

2.1.1 Renterisico

Het renterisicobeheer heeft als doelstelling het beperken van de invloed van mogelijke rentewijzigingen op de financiële positie van de organisatie. De wet Fido geeft twee concrete richtlijnen (de renterisiconorm en de kasgeldlimiet) voor het beheersen van renterisico's.

Renterisiconorm

De renterisiconorm is een instrument voor de beheersing van het renterisico bij herfinanciering. Om dit risico te beperken, mag de jaarlijkse verplichte aflossing en renteherziening niet meer dan 20% van het begrotingstotaal per 1 januari bedragen (rente-risiconorm). De Regio heeft één geldlening met een looptijd tot medio 2015 met een vaste rente. Derhalve is er geen renterisico.

Kasgeldlimiet

Om de rentegevoeligheid te beperken is de kasgeldlimiet ingesteld. De kasgeldlimiet stelt een maximum aan de omvang van de netto vlottende schuld (kort geld). De zogenaamde netto vlottende schuld mag maximaal 8,2% bedragen van het begrotingstotaal. Daarboven moet lang geld worden aangetrokken. De kasgeldlimiet voor de Regio Achterhoek bedraagt voor 2015 € 295.000 ($8,2\% * € 3.593.000$). De Regio heeft gemiddeld een overschot aan middelen (vlottende middelen > vlottende schuld) en blijft daarmee binnen de limiet.

2.1.2 Krediet- en liquiditeitsrisico's

Vanaf 10 december 2013 is het Schatkistbankieren ingevoerd en worden alle overtollige middelen aangehouden in de schatkist. Gelden tegen gunstige rentetarieven uitzetten op spaarrekeningen of deposito's bij andere instellingen is met de invoering van Schatkistbankieren niet meer toegestaan.

2.3 Financiering

De aanwezig activa worden eerst met eigen vermogen (algemene en bestemmingsreserves) en vervolgens met vreemd vermogen (voorzieningen en langlopende schulden) gefinancierd.

De maximale omvang van de aan te trekken geldleningen is bepaald op € 6 miljoen, wat is gebaseerd op het totaal van uitstaande hypotheekleningen (bestuursbesluit van 11 november 2002). De in dit kader afgesloten langlopende geldlening van € 3 miljoen ter dekking van renterisico's van uitstaande personeelshypotheekleningen is volledig afgelost in 2015. De aantrekking van geldleningen is gerelateerd aan de uitstaande personeelshypotheekleningen, omdat de personeelshypotheekleningen niet direct contant kunnen worden gemaakt op het moment dat gelden voor de nazorg stortplaatsen nodig zijn. De financiering geschiedt namelijk nu nog met eigen voorzieningen voor nazorg en calamiteiten stortplaatsen (interne financiering). Er worden alleen vaste

geldleningen afgesloten met een rentepercentage van minder dan 4% omdat dit het gemiddelde rentepercentage van de personeelshypotheke is.

De leningenportefeuille ziet er als volgt uit:

Leningportefeuille	Hoofdsom	Rente %	Looptijd	Eindtermijn	Stand 1-1-2015	Stand 31-12-2015
Lening 1	3.000.000	2,97%	10 jaar	2015	300.000	0

In navolgende tabel wordt het jaarlijkse financieringsstekort c.q. -overschot op de bestaande vaste activa en passiva geschetst.

Stand 1/1 (x € 1.000)	31-12-2015 werkelijk	31-12-2015 begroot
Investeringen (bestaand)	48	48
Ambtenarenhypotheke	4.925	5.450
Vervangingsinvesteringen (MIR)	0	5
Nieuw beleid	0	0
Activa (A)	4.973	5.503
Reserves	948	750
Voorzieningen	4.674	5.500
Geldleningen	0	0
Verplichtingen BWS	58	200
Passiva (B)	5.680	6.450
Financieringsstekort (A-B)	-	-
Financieringsoverschot (B-A)	707	947
Kasgeldlimiet	295	295
Resterende investeringsruimte	1.002	1.242

Uit de liquiditeitsstaat blijkt dat eind 2015 dat de activa grotendeels uit ambtenarenhypotheke bestaat. Vanaf januari 2009 zijn geen nieuwe ambtenarenhypotheke meer mogelijk, de bestaande hypotheke lopen wel door tot het einde van de contractduur. De substantiële middelen in de voorzieningen omvatten voornamelijk de verplichte vorming van voorzieningen voor de nazorg van de stortplaatsen "De Langenberg", "t Bellegoor" en "WALD". In 2014 is op basis van een voorlopige beschikking een bedrag van € 6 miljoen overgedragen aan het Provinciaal Nazorgfonds en geeft een rendement van 4,6%.

2.4 Conclusie

Uit de voorgaande paragrafen blijkt dat de Regio bij ongewijzigde voortzetting van het (financierings-) beleid geen risico loopt, behalve wanneer de voorziening nazorg stortplaatsen gebruikt moet worden. Zodra de gelden worden overgedragen naar de Provincie, is sprake van een nieuwe situatie. Dan zal de Regio de bestaande activa volledig moeten financieren met geldleningen.

3. Paragraaf bedrijfsvoering

De paragraaf bedrijfsvoering geeft een inzicht in de stand van zaken en beleidsvoornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering. De bedrijfsvoering omvat alle faciliteiten en randvoorwaarden die benodigd zijn om de gewenste dienstverlening aan de gemeenten in de regio te realiseren. Om de dienstverlening steeds verder te kunnen verbeteren en in te spelen op de veranderingen binnen de organisatie, is de bedrijfsvoering steeds in beweging. Bij de keuzes die worden gemaakt houden we de behoefte van de gemeenten aan inzicht in en verantwoording over de financiële huishouding steeds goed voor ogen. Het belang van een rechtmatig, doelmatig en doeltreffend beleid en beheer staat voorop.

3.1 Wat hebben we ervoor gedaan?

Bestuursondersteuning

De bestuurlijke werkzaamheden bestonden vooral uit coördinatie van de besluitvormingsprocessen (verzorgen van vergaderstukken voor AB en DB) en de ondersteuning van het bestuur van de 3 O's. De voorlichting aan de bestuursorganen, waarmee de Regio een bestuurlijke relatie heeft is eveneens gecoördineerd door bestuurszaken.

Planning & control en administratie

Naast de reguliere werkzaamheden uit de planning en controlcyclus (begroting, jaarrekening en buraps) en het voeren van de financiële administratie zijn werkzaamheden verricht voor de betaal- en beheerautoriteit voor het Regiocontract en voor diverse projecten (o.a. Ervaar je Baan en Buurtaal Jong leren). In 2015 is een financiële rapportage voor het Regiocontract voor 2012-2014 opgesteld.

Personeelszaken en automatisering

Voor de salarisadministratie en personeelsbeleid is voor 2015 een contract afgesloten met de Gemeente Doetinchem. Voor de automatisering is voor 2015 eveneens een contract afgesloten met de gemeente Doetinchem voor het gebruik van netwerkfaciliteiten, ondersteuning en voor de basishardware (computer inclusief toebehoren). De kosten voor speciale software (financieel pakket, etc.) kwamen voor rekening van de Regio.

Secretariaat

Het secretariaat verzorgde in het verslagjaar de correspondentie en agendabeheer voor het bestuur secretaris en de programmaonderdelen.

Archief

De archiefwerkzaamheden bestonden voor het verslagjaar uit het bewaren, ontsluiten en beschikbaar stellen van archiefstukken. In het verslagjaar is een start gemaakt met digitalisering.

3.2 Wat heeft het gekost?

Volgens de richtlijnen in de financiële verordening worden onderstaande kosten in de paragraaf opgenomen.

	<i>Begroting (incl wijzigingen)</i>	<i>Werkelijk</i>
Inhuur derden	20.000	11.804
Huisvestingskosten	100.180	93.490
Automatiseringskosten	32.000	22.979
Budgetten voor bestuur (incl bijeenkomsten colleges en raden)	34.000	31.381
Accountantskosten	10.000	15.850

Voor de omvang, opbouw en ontwikkeling van het personeelsbestand en de loonkosten wordt verwezen naar het formatieplan in deel IV van de jaarstukken.

4. Verbonden partijen

De Regio heeft met heel veel partijen een relatie. Het criterium voor het opnemen van een partij in de paragraaf ligt bij de vraag of de Regio bij deze partijen een bestuurlijk en financieel belang heeft.

Nr.	programma	naam	vestigingsplaats
1	2	Euregio	Gronau

4.1 Euregio

Euregio is een Nederlands-Duits grensoverschrijdend samenwerkingsverband tussen lokale en regionale overheden met als taak de regionale grensoverschrijdende samenwerking van haar leden te bevorderen, te ondersteunen en te coördineren. De Euregio bevordert het grensoverschrijdende overleg en de coördinatie tussen publiekrechtelijke instanties, overheden en maatschappelijke groeperingen en adviseert haar leden, burgers, ondernemers, samenwerkingsverbanden en overheden over grensoverschrijdende kwesties. De EUREGIO is voor haar leden bovendien grensoverschrijdend actief om hun gezamenlijke belangen tegenover internationale, nationale en andere instanties te behartigen.

De gemeenten in de Regio Achterhoek zijn lid van de Euregio te Gronau. De gemeenten Oude IJsselstreek en Montferland zijn ook nog lid van de Euregio Rhein/Waal.

In totaal bestaat het dagelijks bestuur van de Euregio uit 10 bestuurders (exclusief voorzitter en secretaris). De Regio heeft één zetel in het dagelijks bestuur van de Euregio, welke wordt ingevuld door de portefeuillehouder grensoverschrijdende samenwerking in het dagelijks bestuur van de Regio Achterhoek. Daarnaast kent de Regio een bestuurlijke afvaardiging van 11 personen naar de Euregio-raad (te vergelijken met een algemeen bestuur). Deze afvaardiging geschiedt op basis van partijpolitiek en is een afspiegeling van de uitslag van de meest recente gemeenteraadsverkiezingen. De Euregio-raad kent in totaal 80 leden. De financiële relatie komt tot uitdrukking in de vorm van een jaarlijkse lidmaatschapsbijdrage van de acht gemeenten. Naast de Nederlandse gemeentelijke bijdrage krijgt de Euregio bijdragen van de Duitse gemeenten. De bijdrage voor 2015 voor de Regio Achterhoek bedroeg € 104.340 (begroot € 105.000).

	<i>1 januari 2015</i>	<i>31 december 2015</i>
Eigen vermogen	€ 1.118.050	€ 1.165.086
Vreemd vermogen	<u>€ 1.950.000</u>	<u>€ 193.334</u>
Balanstotaal	€ 3.068.050	€ 1.358.420
Voorlopig resultaat		-/- € 11.433

5. Paragraaf rechtmatigheid

Op grond van het Besluit Accountantscontrole Provincies en Gemeenten (BAPG) heeft de Regio te maken met een rechtmatigheidoordeel van de accountant. Nadere regels zijn uitgewerkt in het BAPG, de Kadernota Rechtmatigheid en adviezen van het Platform Rechtmatigheid Provincies en Gemeenten en de Richtlijnen voor de Accountantscontrole van NIVRA.

Onder "rechtmatigheid" wordt verstaan de definitie volgens het BAPG dat de in de jaarrekening verantwoorde lasten, baten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dat wil zeggen "in overeenstemming zijn met de begroting en met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen, waaronder eigen verordeningen".

De accountant controleert of financiële beheershandelingen uitgevoerd zijn volgens de regels en of dit in de administratie traceerbaar is (baten, lasten en balansmutaties) en hij toetst het systeem van risico-afweging voor wat betreft handelingen en beslissingen van niet-financiële aard. De toetsing vindt zowel plaats aan de hand van relevante wetgeving als regels gesteld door het algemeen bestuur (interne verordeningen). De voorwaarden die door de accountant getoetst dienen te worden, legt het algemeen bestuur vast in een controleprotocol.

5.1 Uitwerking controleprotocol

In het controleprotocol (besluit AB 15 juli 2015) zijn de voorwaarden opgenomen, waarop de accountant zijn controle baseert. Hierin liggen de volgende relevante voorwaarden vast:

- Het normenkader. Hierin liggen vast de relevante regelgeving van hogere overheden en van de Regio zelf. Van belang zijn alleen de bepalingen die financiële beheershandelingen bevatten;
- Dit zgn. normenkader is uitgewerkt in een toetsingskader (AB 26 november 2008). In het toetsingskader wordt aangegeven aan welke bepalingen uit de regelgeving in het normenkader al dan niet financiële consequenties worden verbonden (recht, hoogte en duur);
- op basis van de begroting 2015 van de Regio Achterhoek bedraagt de goedkeuringstolerantie in de jaarrekening 1% van de lasten voor fouten (€ 33.800) en 3% van de lasten voor onzekerheden (€ 101.400);
- voor de rapporteringstolerantie wordt als maatstaf gehanteerd dat de accountant elke fout of onzekerheid boven € 5.000 rapporteert.
- Voor het jaar 2015 vindt het overleg plaats tussen de accountant, de portefeuillehouder Financiën, de secretaris en een financieel beleidsmedewerker.
- Er zijn voor het jaar 2015 geen punten vastgesteld, waaraan de accountant bij de controle specifiek aandacht moet besteden.

5.2 Interne verbijzonderde controle

Voor 2015 zijn de volgende processen/activiteiten nader onderzocht:

Proces	Activiteit	Regelgeving
Kosten stortplaatsen	Voor de stortplaatsen het inkoopproces volgen van bestelling tot en met betaling.	<ul style="list-style-type: none">- Regeling budgetbeheer- Mandaatregeling- Financiële verordening- Inkoopregeling- Europese aanbestedingsrichtlijnen
Werkkostenregeling	Beoordelen of aan de richtlijnen is voldaan.	<ul style="list-style-type: none">- Werkkostenregeling
pensioenen (inhouding en afdracht)	Beoordelen of pensioen vanaf inhouding tot en met betaling.	<ul style="list-style-type: none">- Regeling pensioenfonds- Regeling budgetbeheer

Uit de controles is één adviespunt ten aanzien van de stortplaatsen gekomen. Vanwege het belang van continuïteit en het behoud van kennis van de historie van de stortplaatsen, wordt op alle drie de stortplaatsen het jaarlijkse onderhoud veelal door dezelfde partijen uitgevoerd. Hierdoor is het noodzakelijk om af te wijken van de eigen inkoopregels (> € 15.000,- = 3 offertes). Hierover was in 2015 echter geen besluitvorming geweest door het bestuur. In verband met de rechtmatigheid is dit alsnog geformaliseerd voor 2015 en 2016 door middel van een apart bestuursvoorstel (besluit AB 28 oktober 2015). Uit de overige onderdelen zijn geen onregelmatigheden gekomen.

5.3 Rapportering

De controle van de rechtmatige totstandkoming van de baten en lasten en balansmutaties leidt algemeen gesproken tot drie extra toetsingscriteria ten opzicht van de controle voor het getrouwe beeld, namelijk het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium. Deze criteria worden in deze paragraaf nader uitgewerkt.

5.3.1 Begrotingscriterium

Het begrotingscriterium richt zich primair op de baten en lasten. Mutaties in de balanssfeer vallen onder het bevoegdheidscriterium. Met betrekking tot de jaarrekening 2015 zijn de volgende over- en onderschrijdingen in de uitgaven op programmaniveau te constateren:

	uitgaven begroting	uitgaven werkelijk	verschil uitgaven
Bestuur	206.000	149.000	-57.000
Strategische agenda	2.184.000	1.878.000	-306.000
Stortplaatsen	1.410.000	1.188.000	-222.000
Termijngesloten taken	39.000	38.000	-1.000
Financiën	1.272.000	704.000	-568.000
Totaal	5.111.000	3.957.000	-1.154.000

Bij geen van de programma's is sprake van een overschrijding op programmaniveau.

5.3.2 Voorwaardencriterium

Het voorwaardencriterium richt zich op overdrachten aan of van natuurlijke personen en aan rechts- personen. In geval van de Regio zijn dat alleen subsidies. Daarbij staat de vraag centraal of voldaan is aan de voorwaarden, die zijn gesteld in de subsidieverordening van de Regio, specifieke bestuursbesluiten of de Algemene Wet Bestuursrecht. De Regio verstrekke in 2015 een vaste subsidie aan de Euregio. Die subsidie is gebaseerd op het inwonertal van de deelnemende gemeenten zoals gehanteerd in de Regio-begroting. Daarnaast verstrekke de Regio subsidies voortkomend uit de afspraken in het Regiocontract. De ontvangen subsidies betreffen voornamelijk bijdragen van hogere overheden voor projecten. Hiervoor worden afzonderlijke accountantsverklaringen opgesteld.

5.3.3 M&O-criterium

Het M&O-criterium behelst dat de rechtmatigheid niet alleen betrekking heeft op het voldoen aan de voorwaarden, maar ook op de juistheid en volledigheid van de gegevens die een belanghebbende verstrekt. Dit criterium is binnen de Regio niet uitgewerkt in een M&O-beleid. Gegevensverstrekking door derden is niet tot nauwelijks van toepassing bij de Regio.

5.3.4 Bevoegdheidscriterium

Het bevoegdheidscriterium heeft vooral betrekking op de financieringsmutaties en vermogensmutaties ofwel balansmutaties. Bepalend voor de bevoegdheidsvraag is de Wet Gemeenschappelijke Regeling en daarmee samenhangende Regioverordeningen. Uit het samenstel hiervan blijkt de bevoegdheidstoedeling aan het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur. Op 22 oktober 2008 is de Regeling Mandaat en de Instructie secretaris door het algemeen bestuur vastgesteld. Ten behoeve van de beoordeling van de bevoegdheidstoedeling is door het dagelijks bestuur een Regeling Budgetbeheer vastgesteld voor de bevoegdheden aan medewerkers op 28 oktober 2009. Hiermee is ten behoeve van de uitvoering van de diverse verordeningen het bevoegdheidsvraagstuk ingevuld.

5.4 Conclusie

Voor wat betreft het begrotingscriterium zijn er geen posten te noemen, waarvan het algemeen bestuur niet op de hoogte is geweest. Voor misbruik en oneigenlijk gebruik is binnen de Regio geen beleid opgesteld (M&O-criterium). In 2015 is eigen interne controle uitgevoerd op basis van een opgesteld controleprotocol. Bij geen van de programma's is sprake van een overschrijding op programmaniveau.

Deel IV

Uiteenzetting financiële positie

1. Algemene financiële beschouwing programmarekening

In deze paragraaf wordt een toelichting gegeven op de exploitatierekening 2015 van de Regio Achterhoek.

1.1 Algemene financiële beschouwing

1.1.1. Uitgangspunten programmarekening 2015

Het rentepercentage voor toevoeging van rente aan reserves, opgenomen in de Staat van reserves en voorzieningen, is gebaseerd op de werkelijk gerealiseerde rente en was bij de uitgangspunten voor 2015 voorlopig vastgesteld op 3,25%. De werkelijke toevoeging in 2015 bedraagt 3,50%.

Voor investeringen wordt uitgegaan van de middellange rente BNG. Het definitieve percentage is voor 2015 vastgesteld op 1,5%.

1.1.2 Rekening 2015

Het boekjaar hebben wij afgesloten met een voordelig jaarsaldo van € 56.000 (€ 0,19 per inwoner). De ontwikkeling van de inwonerbijdrage 2015 is als volgt te schetsen:

Omschrijving	Begroting primair	Begroting gewijzigd	Rekening	Saldo
Bestuur	0,24	0,23	0,20	-0,03
Strategische agenda	4,45	4,39	4,33	-0,06
Termijnggebonden taken	-	-	-	-
Financiën	-0,04	0,03	- 0,07	- 0,10
Totaal	4,65	4,65	4,46	- 0,19

Het voordeel is vooral ontstaan door incidentele dekking van formatiekosten met andere inkomsten (o.a. subsidies en zwangerschapsuitkering) € 30.000 en diverse overschotten op apparaatskosten (o.a. contributies, kantoorkosten en inhuur) € 26.000.

1.1.3 Termijnggebonden taken

Tijdens het Koerstraject is naar voren gekomen dat een aantal taken bij de Regio wordt uitgevoerd, die buiten de programma's van de Strategische Agenda vallen, maar waarvoor wel contractuele verplichtingen bestaan. De laatste taak betreft de uitvoering van de regeling Budget Woninggebonden Subsidies.

Termijnggebonden taken	Vastgelegd in	Eindtermijn	Dekking
Budget Woninggebonden Subsidies	Subsidieregeling	Tot 2020	reserve bws

1.2 Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves en voorzieningen

Voor de dekking van alle uitgaven van de Regio onttrekken wij ook middelen aan de reserves. Dit moeten wij volgens voorschriften Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) afzonderlijk zichtbaar maken in de rekening.

De ontwikkeling van de onttrekkingen (-) en toevoegingen (+) aan reserves is als volgt te schetsen:

Omschrijving	Begroting primair	Begroting gewijzigd	Rekening
Bestuur	- 5.000	- 5.000	-5.000
Strategische agenda	- 39.000	- 26.000	13.000
Termijnggebonden taken	- 31.000	- 31.000	- 16.000
Organisatie	-	- 8.000	- 3.000
Totaal	- 75.000	- 70.000	- 11.000

Op rekeningsbasis zijn de onttrekkingen bij strategische agenda lager door projectkosten ten laste van het exploitatieresultaat te brengen en door een toevoeging van de bijdrage van Zutphen en Lochem voor vrijetijdseconomie aan de projectenreserve. Bij de termijnggebonden taken is de onttrekking aan de BWS reserve lager door ontvangen detacheringssinkomsten. Bij organisatie is de rentetoevoeging aan de algemene reserve hoger dan geraamd.

De ontwikkeling van de onttrekkingen (-) en toevoegingen (+) aan voorzieningen is als volgt te schetsen:

Omschrijving	Begroting primair	Begroting gewijzigd	Rekening
Stortplaatsen	302.000	-694.000	- 1.003.000
Organisatie	- 68.000	- 68.000	- 3.000
Totaal	234.000	-762.000	- 1.006.000

De rentetoevoeging aan de voorziening Nazorg stortplaatsen is lager dan geraamd. Het werkelijk gerealiseerde renteresultaat bedroeg 3,5% in plaats van de geraamde 4,5%. Ook was de werkelijke omvang van de voorziening lager dan geraamd. In september 2014 is een voorlopige aanslag van € 6 mln betaald aan het provinciaal nazorgfonds. Het rendement in het nazorgfonds bedraagt 4,6%.

1.3 Investerings

De geraamde investeringen afgezet tegen de werkelijkheid geven het volgende beeld:

	Begroting primair	Begroting gewijzigd	Rekening
Investerings uit restant kredieten voorgaande jaren	49.000	49.000	-
Vervangingsinvesteringen	-	-	-
Totaal	49.000	49.000	-

De kredieten voor vervangingsinvesteringen betreffen met name updates voor software. Deze zijn uitgesteld totdat werkelijke vervanging noodzakelijk geacht wordt.

1.4 Incidentele baten en lasten

Volgens de BBV is het verplicht om een overzicht te presenteren van de incidentele baten en lasten.

	Lasten	Baten
Bestuur	49.000	56.000
Strategische agenda	472.000	465.000
Stortplaatsen	0	0
Termijn gebonden taken	0	22.000
Overige uitgaven en inkomsten	20.000	36.000
Totaal	541.000	579.000

FORMATIEPLAN 2015

Beleidsproduct	Werkelijke formatie 2014	Geraamde formatie 2015	Werkelijke formatie 31-12-2015	Geraamde loonsom 2015	Werkelijke loonsom 2015
Nazorg stortplaatsen	0,25	0,50	-	51.005	8.184
Termijngebonden taken	0,42	0,42	0,42	34.796	34.531
Strategische agenda	7,45	9,40	9,35	731.656	713.245
Kostenplaats ondersteuning	4,86	3,60	3,50	217.389	220.826
Totaal actieven	12,98	13,92	13,27	1.034.846	976.786

Toelichting formatieomvang

Nazorg stortplaatsen

Per 31 december is sprake van vacature ruimte medewerker stortplaatsen (0,50 fte). Deze wordt niet ingevuld in verband met de overdracht van de stortplaatsen eind 2016. Tot 1 mei 2015 was er 0,25 fte ingevuld.

Strategische Agenda

Per 31 december is sprake van vacature ruimte procesmedewerker (0,05 fte).

Ondersteuning

Per 31 december is er sprake van vacature voor een medewerker financiën stort (0,10 fte). Deze wordt niet ingevuld in verband met de overdracht van de stortplaatsen eind 2016.

Wachtgelders/boventalligen

De Regio heeft 3 wachtgelders waarvan twee personen voor rekening van de Regio (wachtgeldreserve) komen en één wordt vergoed door het College Sanering Zorginstellingen (ambulancedienst).

Detachering

Vanuit de Regio Achterhoek is per balansdatum één medewerker gedetacheerd naar één van de deelnemende gemeenten (0,58 fte).

Toelichting loonsom per afdeling

Kosten in €	Strat. Agenda	Stort- plaatsen	Termijn- gebonden	Onder- steuning	Totaal
Vacatures	- 16.000	-43.000	-	-	-59.000
Cafetariamodel	-	-	-	-	-
Fuwa/gratificatie	2.000	-	-	-	2.000
Loonkosten (tijdelijk)	-	-	-	3.000	3.000
Overig	-4.000	-	-	-	-4.000
totaal	- 18.000	-43.000	-	3.000	-58.000

3. VERZAMELSTAAT BIJDRAGE PER GEMEENTE 2015

Naam gemeente	Aantal inwoners per 1/1/14	Strategische kerntaken		Termijngebonden taken	Overig			Werkelijke totalen 2015		Begroot 2015	Afrekening 2015
		Strategische agenda	Bijdrage Euregio		BWS	Bestuur incl onvoorz	Bedrijfsvoering	Rente resultaat	Totaal ongewijzigd beleid		
Aalten	27.013	107.622	9.452	0	7.394	-3.850	-68	120.550	4,46	125.642	-5.092
Berkelland	44.667	177.958	15.629	0	12.226	-6.366	-112	199.335	4,46	207.754	-8.419
Bronckhorst	36.937	147.161	12.924	0	10.110	-5.264	-93	164.838	4,46	171.800	-6.962
Doetinchem	56.392	224.671	19.732	0	15.435	-8.037	-142	251.659	4,46	262.289	-10.630
Oost Gelre	29.705	118.348	10.394	0	8.131	-4.233	-75	132.564	4,46	138.163	-5.599
Montferland	34.993	139.416	12.244	0	9.578	-4.987	-88	156.163	4,46	162.758	-6.595
Oude IJsselstreek	39.603	157.782	13.857	0	10.840	-5.644	-100	176.735	4,46	184.200	-7.465
Winterswijk	28.890	115.101	10.109	0	7.908	-4.117	-73	128.927	4,46	134.372	-5.445
Totaal	298.200	1.188.058	104.340	0	81.621	-42.497	-751	1.330.771		1.386.978	-56.207
Bijdrage per inwoner (incl btw)		3,98	0,35	0,00	0,27	-0,14	0,00		4,46	4,65	-0,19

